

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет менеджменту і маркетингу
Кафедра економіки**

**ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:
Завідувач кафедри,
д.е.н., проф.**

_____ **І.І. Вініченко**
« ____ » _____ **2021 р.**

ДИПЛОМНА РОБОТА

**на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною
програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» на тему:
«ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ОБГРУНТУВАННЯ
РЕЗЕРВІВ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА»**

Здобувач

Цимбал А.В.

Науковий керівник,

к.е.н., доцент

Самілик Т.М.

Дніпро – 2021

Форма № Н-9.01
(затверджена наказом Міністерства
освіти і науки, молоді та спорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: менеджменту і маркетингу
Кафедра: економіки
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка»
Освітній ступінь: «Магістр»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри,
д.е.н., проф.

_____ І.І. Вініченко
« _____ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу магістра студенту

Цимбалу Антону Вадимовичу

1. **Тема роботи:** «Оцінка фінансових результатів та обґрунтування резервів максимізації прибутку підприємства»
керівник роботи: Самілик Тамара Миколаївна, к.е.н., доцент
затверджені наказом ДДАЕУ від « 30 » вересня 2021 р. № 3079.
2. **Строк подання студентом роботи:** 1 грудня 2021 року.
3. **Вихідні дані до роботи:** Закони і законодавчі акти України, річні звіти підприємства, району, статистична звітність, додаткові таблиці до річних звітів, наукова література.
4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити).** Вступ. 1. Теоретико-методичне обґрунтування аналізу фінансових результатів підприємства. 2. Сучасний стан діяльності підприємства. 3. Обґрунтування резервів максимізації прибутку підприємства. Висновки та пропозиції.
5. **Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень).** 1. Основні фінансово-економічні показники ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2020 роки. 2. Показники майнового стану ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 році. 3. Показники ліквідності ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 році. 4. Показники фінансової стійкості ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 роках. 5. Показники ділової активності ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 рр.. 6.

Показники прибутковості ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 рр. 7. Чотирифакторна модель Альтмана. 8. Економічне обґрунтування інвестиційного проекту.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____ 20.04.2021 р. _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ і теоретико-методичне обґрунтування аналізу фінансових результатів підприємства	травень 2021	
2	Сучасний стан діяльності підприємства	червень-липень 2021	
3	Обґрунтування резервів максимізації прибутку підприємства	вересень-жовтень 2021	
4	Висновки і пропозиції	листопад 2021	
5	Оформлення дипломної роботи	листопад-грудень 2021	

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Тема: «Оцінка фінансових результатів та обґрунтування резервів максимізації прибутку підприємства»

Дипломна робота магістра: 100 с., 28 табл., 6 додатків, 21 літературне джерело.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти визначення та резерви підвищення фінансових результатів діяльності підприємства.

Мета і завдання дослідження. Мета дипломної роботи полягає в оцінці фінансових результатів та обґрунтуванні резервів максимізації прибутку підприємства.

Для досягнення зазначеної мети поставлені та вирішені такі **завдання**:

1. Проаналізувати сучасні теоретичні та методичні підходи до оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства.

2. Дослідити та проаналізувати фінансовий стан та результати діяльності підприємства; визначити основні фактори, що здійснюють вплив на прибутковість підприємства.

3. Запропонувати та обґрунтувати систему заходів щодо покращення показників фінансової стійкості підприємства та покращення його прибутковості.

Методи дослідження. Теоретичною і методичною основою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань фінансової діяльності підприємства. Інформаційну основу дипломної роботи становлять законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність підприємств в Україні; офіційні дані Державного комітету статистики

України; фінансово-економічна та статистична документація товариства з обмеженою відповідальністю «ІТЦ Варіус».

Для вирішення поставлених завдань використано такі методи дослідження: аналізу, синтезу, порівнянь, графічного аналізу, кореляційно-регресійний аналіз, коефіцієнтний підхід. Обробку даних здійснено з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel та ППП SPSS Statistics.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретичних та науково-методичних положень щодо оцінки фінансових результатів діяльності підприємства та обґрунтуванні резервів максимізації прибутку підприємства.

Найбільш вагомими результатами роботи, що мають наукову новизну, є такі:

дістали подальшого розвитку:

- Обґрунтування найбільш вагомих методик фінансового аналізу діяльності підприємства, які найбільше надають інформації для прийняття управлінських рішень, а саме: метод відносних показників (відображає силу впливу окремих факторів на різні групи коефіцієнтів) та метод економіко-математичного моделювання (дає змогу виміряти силу впливу окремих факторів на прибуток підприємства та здійснити прогноз значень прибутку у майбутніх періодах)

- аргументовано доведено незначне погіршення фінансового стану підприємства починаючи з 2018 року (у зв'язку із збільшенням дебіторської заборгованості та поточних зобов'язань) при збереженні абсолютної фінансової його стійкості протягом всього періоду дослідження, що позитивно впливає на високу інвестиційну привабливість підприємства та його конкурентоспроможність на ринку металообробних верстатів в Україні.

- визначено резерви збільшення прибутковості підприємства на підставі впровадження інвестиційного проєкту нової системи опалення підприємства, що розрахована на підставі конструктивних особливостей будівлі, які

впливають на необхідний обсяг теплової енергії для опалення підприємства та діючі санітарні норми.

Досліджено сутність «фінансового стану» підприємства; встановлені основні фактори впливу на фінансову стабільність підприємства; проаналізовані основні методичні підходи до оцінки фінансових результатів діяльності підприємства; досліджено ресурсний потенціал підприємства, показники ліквідності, платоспроможності, ділової активності, прибутковості, фінансової незалежності; визначено та доведено фінансову стійкість підприємства, його привабливість для інвесторів та конкурентоспроможність на ринку металообробних верстатів в Україні; обґрунтовано доведено доцільність впровадження інвестиційного проекту з впровадження нової системи опалення підприємства, з метою максимізації його прибутку.

Керівництвом підприємства пропонується результати практичних досліджень впровадити в діяльність товариства з обмеженою відповідальністю «ІТЦ Варіус».

КЛЮЧОВІ СЛОВА

Фінансовий стан підприємства, фінансова стабільність, методичні підходи, прибуток, ліквідність, платоспроможність, фінансова незалежність, ресурсний потенціал, економічна ефективність, інвестиційний проєкт, система опалення підприємства, конструктивні особливості будівлі.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

Финансовое состояние предприятия, финансовая стабильность, методические подходы, прибыль, ликвидность, платежеспособность, финансовая независимость, ресурсный потенциал, экономическая эффективность, инвестиционный проект, система отопления предприятия, конструктивные особенности здания.

KEYWORDS

Financial state of enterprise, financial stability, methodical approaches, income, liquidity, solvency, financial independence, resource potential, economic efficiency, investment project, system of heating of enterprise, structural features of building.

Зміст

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	12
1.1. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу....	12
1.2. Методика оцінки фінансових результатів діяльності підприємства	20
Висновки до розділу I	39
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	40
2.1. Оцінка та діагностика потенціалу підприємства.....	40
2.2. Аналіз фінансового стану підприємства	46
2.3. Чинники впливу на прибуток підприємства	65
Висновки до розділу II	68
РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ РЕЗЕРВІВ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	69
3.1. Обґрунтування інвестиційного проєкту	69
3.2. Ефективність впровадження інвестиційного проєкту опалення будівлі офісу підприємства.....	74
Висновки до розділу III	81
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	88

ВСТУП

Актуальність теми. Важливим стратегічним завданням, яке виникає перед будь-яким підприємством є забезпечення стійкого фінансового стану.

В умовах функціонування підприємства в сучасній економіці підприємства знаходяться постійно у конкурентній боротьбі. Важливим аспектом успішної діяльності підприємства є забезпечення стійкого фінансового стану підприємства.

Підприємства, які хочуть розвиватись і бути успішними часто прибігають до аналізу свого фінансового стану, бо він дає змогу ідентифікувати фінансовий стан підприємства та виявити фактори високого впливу на прибутковість.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти визначення та резерви підвищення фінансових результатів діяльності підприємства.

Мета і завдання дослідження. Мета дипломної роботи полягає в оцінці фінансових результатів та обґрунтуванні резервів максимізації прибутку підприємства.

Для досягнення зазначеної мети поставлені та вирішені такі **завдання**:

4. Проаналізувати сучасні теоретичні та методичні підходи до оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства.

5. Дослідити та проаналізувати фінансовий стан та результати діяльності підприємства; визначити основні фактори, що здійснюють вплив на прибутковість підприємства.

6. Запропонувати та обґрунтувати систему заходів щодо покращення показників фінансової стійкості підприємства та покращення його прибутковості.

Методи дослідження. Теоретичною і методичною основою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань фінансової діяльності підприємства. Інформаційну основу дипломної роботи становлять законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність підприємств в Україні; офіційні дані Державного комітету статистики України; фінансово-економічна та статистична документація товариства з обмеженою відповідальністю «ІТЦ Варіус».

Для вирішення поставлених завдань використано такі методи дослідження: аналізу, синтезу, порівнянь, графічного аналізу, кореляційно-регресійний аналіз, коефіцієнтний підхід. Обробку даних здійснено з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel та ППП SPSS Statistics.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретичних та науково-методичних положень щодо оцінки фінансових результатів діяльності підприємства та обґрунтуванні резервів максимізації прибутку підприємства.

Найбільш вагомими результатами роботи, що мають наукову новизну, є такі:

дістали подальшого розвитку:

- Обґрунтування найбільш вагомих методик фінансового аналізу діяльності підприємства, які найбільше надають інформації для прийняття управлінських рішень, а саме: метод відносних показників (відображає силу впливу окремих факторів на різні групи коефіцієнтів) та метод економіко-математичного моделювання (дає змогу виміряти силу впливу окремих факторів на прибуток підприємства та здійснити прогноз значень прибутку у майбутніх періодах)

- аргументовано доведено незначне погіршення фінансового стану підприємства починаючи з 2018 року (у зв'язку із збільшенням дебіторської заборгованості та поточних зобов'язань) при збереженні абсолютної фінансової його стійкості протягом всього періоду дослідження, що

позитивно впливає на високу інвестиційну привабливість підприємства та його конкурентоспроможність на ринку металообробних верстатів в Україні.

- визначено резерви збільшення прибутковості підприємства на підставі впровадження інвестиційного проекту нової системи опалення підприємства, що розрахована на підставі конструктивних особливостей будівлі, які впливають на необхідний обсяг теплової енергії для опалення підприємства та діючі санітарні норми.

Практичне значення одержаних результатів дипломного дослідження полягає в розробці конкретних пропозицій та рекомендацій щодо максимізації прибутку підприємства шляхом впровадження інвестиційного проекту з нової системи опалення підприємства.

Апробацію отриманих результатів дослідження було здійснено в рамках XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» 2 том (28-29 жовтня 2021 року м. Дніпро).

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Дипломна робота складається з реферату, вступу, трьох розділів, сімох підрозділів, висновків та пропозицій, переліку використаних джерел, додатків. Повний обсяг дипломної роботи становить 100 сторінок. Перелік використаних джерел становить 21 найменування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу

В умовах сучасної ринкової боротьби між суб'єктами господарювання та фінансових коливань важливою умовою існування і успішного функціонування підприємства є стійкий фінансовий стан та фінансова стабільність.

Так фінансова стабільність визначається як спроможність суб'єкта підприємства знаходитись у стані фінансової рівноваги з одночасним збереженням достатньої міри фінансової стійкості та зберігати цей стан протягом довгострокового періоду за рахунок ефективного фінансового управління.

Поняття фінансової стабільності в свою чергу має такі складові як фінансова рівновага та фінансова стійкість підприємства.

Фінансова рівновага підприємства визначається як відповідність споживання власних фінансових ресурсів із обсягами їх формування. Ця відповідність досягається в результаті оптимального співвідношення частки капіталізованих коштів та часткою коштів, які направляються на споживання, а також узгодженням джерел формування й напрямків використання власних фінансових ресурсів, встановленням оптимального співвідношення між зовнішніми й внутрішніми джерелами власних фінансових ресурсів.

Підприємство досягає фінансової рівноваги в ході проведення ефективної облікової політики, політики формування і розподілу прибутку від діяльності, амортизаційної, дивідендної, емісійної політики.

Дуже важливим показником ефективності ведення господарської діяльності суб'єкта господарювання є його фінансова стійкість. Якщо в результаті своєї діяльності підприємство досягло абсолютної фінансової стійкості, то воно має перевагу над своїми конкурентами тієї ж сфери бізнесу. Так, підприємство має більш високі шанси отримати кредит, мати

більш широкий вибір постачальників товарів та послуг, має вищі шанси залучення інвестицій у підприємство. Тому одним з найважливіших етапів проведення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання є оцінка саме його фінансової стійкості.

Основною функцією аналізу фінансової стійкості підприємства є своєчасне виявлення негативних аспектів фінансової діяльності фірми та їх подальше усунення. Основною задачею в ході проведення аналізу фінансової стійкості є побудова причинно-наслідкових зв'язків розподілу активів і пасивів аналізованого балансу за окремий період і виявлення можливих шляхів підвищення фінансового стану підприємства.

В умовах сучасного етапу функціонування національної економіки української держави фінансова стійкість підприємств має великий вплив на економічний розвиток держави. Особливо важливим фактором є затвердження єдиної методологічної бази оцінки фінансової стійкості підприємств. Це є дуже важливим в умовах постійних кризових явищ, з якими стикається економіка буд-якої країни, бо є частиною світової економіки та через нагальну необхідність сформулювати достовірну інформацію про всіх учасників фінансового ринку за єдиними критеріями оцінювання.

В умовах сучасного світу вже розроблено достатньо методик оцінки фінансової стійкості, але проблема полягає у різних підходах до проведення її аналізу. Це полягає у різному виборі показників для проведення оцінки фінансової стійкості суб'єкта господарювання, а також сутності, яка вкладається у поняття терміну фінансової стійкості. А отже, на сучасному етапі розвитку економічної науки немає конкретної єдиної методики здійснення оцінки фінансової стійкості господарюючих суб'єктів, що ускладнює можливість її точної оцінки.

Згідно проведеного аналізу щодо визначення сутності категорії «фінансова стійкість» було встановлено, що дана категорія у визначеннях різних науковців трактується по-різному. Так, наприклад, Ю.М. Тютюнник визначає фінансову стійкість як здатність підприємства функціонувати і

розвиватися, зберігати рівновагу активів і пасивів у мінливому економічному середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику [21].

В той же час С.О.Матковський тлумачить категорію фінансового стану як забезпеченість запасів підприємства сталими джерелами їх формування, гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і поведінки партнерів [18].

А О.О. Непочатенко відмічає, що фінансова стійкість основним чином визначається ефективним формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства [11].

В свою чергу Б.Є Грабовецький стверджує, що надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів та інвесторів і рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування і є фінансовою стійкістю [4].

Досить змістовне тлумачення категорії надає Б.В. Гринів. Він стверджує, що спроможність суб'єкта господарювання реалізовувати і розвивати господарську діяльність за умов конкурентної боротьби та нестабільних ринкових факторів, балансує над задовільним співвідношенням структури капіталу і пасивів, що забезпечує нормальні показники ліквідності, поточну і перспективну платоспроможність є визначенням фінансової стійкості [5].

Узагальнюючи представлені в економічній літературі визначення фінансової стійкості можемо сформулювати наступне визначення: фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, який гарантує йому безперервність процесу виробництва та реалізації продукції, а також фінансування витрат на розширення підприємства, платоспроможність та конкурентоспроможність, зберігаючи при цьому задовільну структуру капіталу та динамічну фінансову рівновагу активів і пасивів в умовах ринкової нестабільності та мінливості зовнішнього середовища; це

комплексна характеристика фінансового стану підприємства, яка дозволяє проаналізувати ефективність використання капіталу підприємства.

Досить часто категорія фінансової стійкості пов'язують з поняттям платоспроможності.

Поняття платоспроможність за сутністю є здатністю вчасно і в повному обсязі виконати свої платіжні зобов'язання, які виходять з кредитних, торговельних та інших операцій, що мають платіжний характер [2].

Але більшість дослідників дотримуються іншої думки. А саме, що платоспроможність є зовнішнім проявом фінансової стійкості підприємства, оскільки вона виникає як результат розподілу активів підприємства та джерел їх формування.

Тому справедливим є твердження, що категорії платоспроможності і фінансової стійкості суб'єктів господарювання є відмінними за своєю сутністю. Хоча не можна заперечувати, що платоспроможність є передумовою і зовнішнім проявом фінансової стійкості. Але категорія «фінансова стійкість» є співвідношенням різних видів джерел фінансування і її відповідності складу активів, відмінно від платоспроможності, яка оцінює короткострокові зобов'язання та оборотні активи підприємства.

Структура та склад джерел фінансування діяльності підприємства є основними характеристиками фінансової стійкості. Тому на основі величини власного капіталу ведеться розрахунок більшості показників, які характеризують фінансову стійкість. Чистий прибуток є головним джерелом формування і поповнення власного капіталу. Звідси випливає, що показники рентабельності, прибутку та фінансової стійкості мають близький зв'язок.

Основним методом оцінки фінансового стану та фінансової стійкості є коефіцієнтний аналіз. Більшість коефіцієнтів фінансової стійкості безпосередньо характеризують співвідношення власного і позикового капіталу. Показники фінансової стійкості виконують дві функції: характеризують конкретний фінансовий стан підприємства і виступають у ролі індикаторів для його управління.

Фінансова стійкість підприємства є результатом забезпечення

достатньої частки власного капіталу в складі джерел фінансування, що формує стабільність фінансового стану підприємства.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансовий стан підприємства. І навпаки, в результаті недовиконання плану по виробництву і реалізації продукції відбувається підвищення її собівартості, зменшення суми виручки і прибутку і, як наслідок, погіршення фінансового стану підприємства і його платоспроможності. Отже, стійкий фінансовий стан не є щасливою випадковістю, а підсумком грамотного, вмілого управління всім комплексом факторів, що визначають результати господарської діяльності підприємства [18].

Важливим аспектом проведення оцінки та аналізу фінансової стійкості є відокремлення від інших характеристик фінансового стану підприємства. Розмежування категорії «фінансова стійкість» з іншими характеристиками фінансового стану суб'єкта господарювання представлено на рис.1.1.

Рис. 1.1 Вплив фінансової стійкості на інші характеристики фінансового стану підприємства [16]

Таким, чином очевидним є наявність тісного зв'язку фінансової стійкості із такими категоріями як платоспроможність, ліквідність підприємства. Цей зв'язок продиктований механізмом формування фінансових ресурсів на підприємстві. Так як перед менеджерами, які формують фінансові ресурси повинні спостерігати за співвідношенням власних і позикових коштів, для того, щоб можна було забезпечити незалежність, конкурентоспроможність підприємства, здатність розраховуватись із контрагентами, кредиторами та діловими партнерами.

Сама ж фінансова стійкість підприємства дуже сильно впливає на прибутковість діяльності. Це пояснюється тим, що підприємство, яке перебуває у стані фінансової стійкості має ресурси і можливості для розширення своєї діяльності, що як наслідок призведе до збільшення обсягів виручки та прибутку, що також підвищить рівень рентабельності. А підвищення рівня рентабельності в свою чергу впливають на ріст інвестиційної привабливості підприємства.

Велика кількість факторів впливає на фінансову стійкість підприємства, оскільки за своєю суттю поняття фінансової стійкості є комплексним. Так при здійсненні оцінки фінансової стійкості необхідною умовою є включення в аналіз повного переліку факторів впливу, бо це дасть змогу отримати коректні висновки і правильно сформулювати заходи щодо збереження дійсного стану або для підвищення фінансової стійкості у майбутніх періодах діяльності підприємства.

Здійснення аналізу стійкості фінансового стану дозволяє зрозуміти ступінь правильного управління ресурсами підприємства у межах досліджуваного періоду часу.

Фінансова стійкість залежить від декількох факторів, зокрема: стабільності економічного середовища, в якому підприємство здійснює свою діяльність, результатів діяльності підприємства, своєчасного та ефективного реагування на динамічні зміни внутрішніх та зовнішніх чинників.

Необхідним при проведенні аналізу фінансової стійкості є дотримання

послідовності його етапів, які представлено на рис. 1.2.

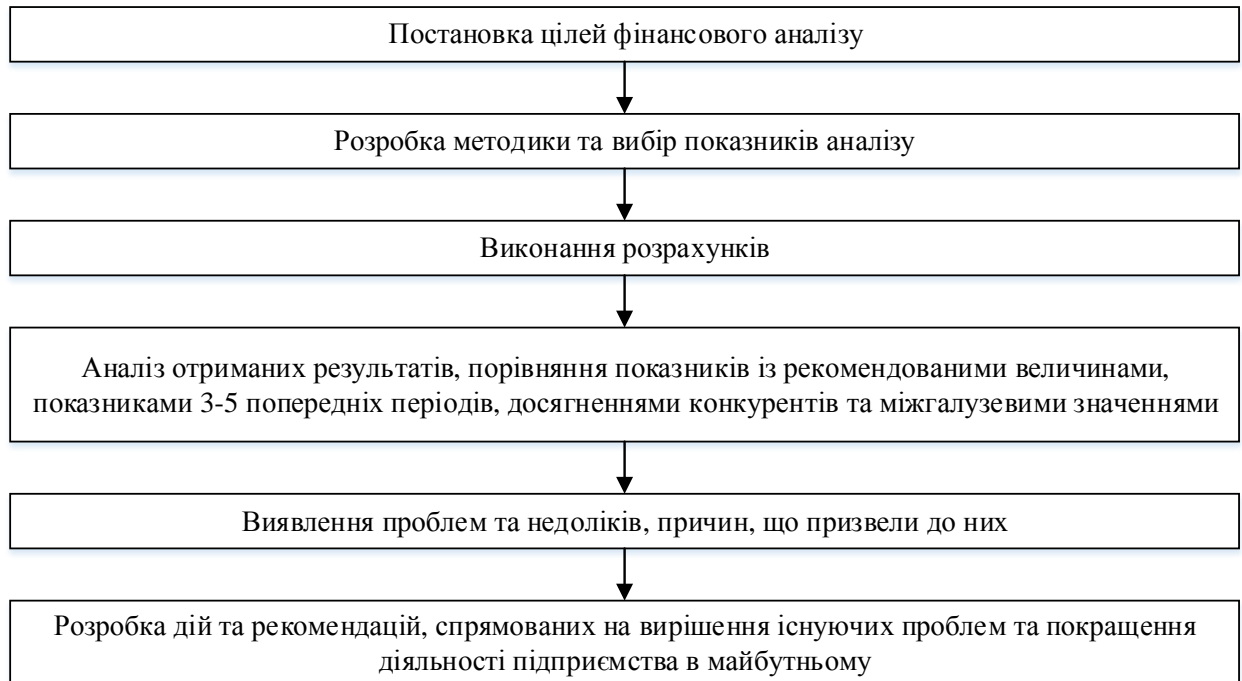

Рис.1.2 Послідовність аналізу фінансової стійкості підприємства

Так першочерговим є постановка цілей проведення аналізу. Цілі визначаються відповідно до потреб управлінського персоналу, який бачить проблему в фінансовому менеджменті. Далі особа, яка буде здійснювати аналіз здійснює вибір методики та показників аналізу або безпосередньо розробляє методику відповідно до поставлених цілей.

Наступний етап є технічним і полягає в обробці даних і виконанні розрахунків за даними. Далі отримані показники в ході обчислень порівнюються із рекомендованими значеннями, значеннями підприємств-конкурентів і досліджується динаміка зміни показників за декілька періодів, визначається направленість зміни показників.

В кінці виявляються недоліки, що призвели до незадовільного фінансового стану та їх причини. А на основі цього здійснюється розробка комплексу заходів для вирішення цих недоліків, проблем, що повинно в кінцевому результаті підвищити фінансову стійкість підприємства.

Як вже було зазначено раніше фінансові стійкість є комплексним поняттям і залежить від різноманітних факторів. Так С. А. Рогоза виділяє дві групи факторів впливу на фінансову стійкість, що зображено у вигляді схеми

на рис. 1.3 [14].

Рис.1.3 Сукупність факторів впливу на фінансову стійкість підприємства

Отже, фактори впливу поділяються за походженням: ззовні та всередині підприємства. Внутрішні фактори в цілому характеризуються швидкістю операційної діяльності, технологічною оснащеністю виробництва, собівартістю виробництва, використанні сучасних технологічних рішень у господарській діяльності.

Зовнішні фактори характеризуються впливом оточуючого середовища на ринку, контрагентів, ризиків у сфері діяльності [16].

Інший набір факторів наводить Н.П. Борецька. Автор виділяє такі фактори впливу на фінансову стійкість підприємства як стан підприємства на товарному ринку; конкурентоспроможність продукції (робіт, послуг); ділова репутація підприємства; залежність підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів; наявність неплатоспроможних дебіторів; ефективність господарських і фінансових операцій.

Справедливим, можна вважати, що підприємству варто враховувати всі

фактори, які мають вплив на фінансову стійкість. Важливим також є прогнозування рівня впливу факторів, виходячи з обставин, які склались в ході господарської діяльності, ринкової кон'юнктури. Все це є необхідним для того, щоб прийняти необхідні і правильні управлінські рішення, реалізація яких підвищить фінансовий стан підприємства в цілому.

Проблема фінансової стійкості є одною з найбільш важливих проблем функціонування підприємства. Кожне підприємство повинно мати чітку політику управління фінансовою стійкістю, визначити механізм управління фінансовою стійкістю, розробити комплекс дій із детальним описом реалізації заходів для менеджерів, які дозволять підвищити фінансову стійкість та досягти ефективної фінансової діяльності.

1.2. Методика оцінки фінансових результатів діяльності підприємства

Прибуток є основним терміном у дослідженні діяльності підприємства, оскільки саме прибуток є основним джерелом формування капіталу підприємства, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Отримання прибутку дозволяє підприємству розвивати свою діяльність шляхом направлення прибутку на розширення виробництва, модернізації технології виробництва, що може зменшити собівартість виробництва або покращити експлуатаційні якості продукції.

Єдиного підходу у визначенні терміну прибуток у нормативно-правових актах немає. Але наприклад, є досить чітке визначення згідно ст. 142 Господарського кодексу України. За ним прибуток суб'єкта господарювання визначається як «фінансові результати господарської діяльності підприємства, що становить обсяг валового доходу суб'єкта господарювання за вирахуванням обсягу валових витрат та амортизаційних відрахувань за певний період» [3].

Також ще один варіант тлумачення категорії описано у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до

фінансової звітності». Згідно НП(С)БО 1 прибуток визначається як сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати, а збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати [10].

За Міжнародними стандартами фінансової звітності для суб'єктів господарювання, які відносять до малих та середніх за розмірами діяльності застосовується термін «результат діяльності», що визначається як різниця між доходом підприємства та витратами за звітний період [9].

Тому можна зробити висновок, що прибуток за визначенням багатьох джерел є результатом діяльності суб'єкта господарювання, що був отриманий в ході формування доходу від реалізації товарів та послуг з урахуванням витрат підприємства.

Оскільки отримання прибутку є основною метою діяльності підприємства, то перед особами, що приймають рішення постає проблема аналізу динаміки рівня прибутку та розробки необхідних заходів для підвищення його рівня.

Саме тому підприємства повинні своєчасно проводити аналіз фінансових результатів діяльності. Бо це дасть змогу виявити: відхилення отриманих результатів від очікуваних; фактори впливу, що спричинили зменшення або недостатній ріст рівня прибутку; резерви для підвищення прибутку.

Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства ґрунтуються на використанні розроблених правил, прийомів, методів вивчення та обробки фінансової інформації.

Для здійснення аналізу фінансових результатів підприємства використовуються численні методики. Але в сучасних умовах, коли є необхідне програмне забезпечення і необхідні масиви даних фінансової звітності дослідники часто будують економіко-математичні моделі. Це дає змогу отримати прогноз, який покаже прибутковість підприємства у майбутніх періодах з певним рівнем вірогідності сценарію. Але згаданий

метод має суттєвий недолік, бо передбачає, що не враховуються зміни в зовнішньому середовищі. Тому економіко-математичне моделювання не може дати гарантовану достовірну оцінку, але достовірність результату прямо залежить від врахування якомога більшої кількості факторів, що суттєво впливають на результативний показник – прибуток. Також необхідною умовою якості здійснення економіко-математичного моделювання є наявність необхідних знань у особи, яка будує модель.

В сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств з постійними внутрішніми та зовнішніми загрозами стабільній діяльності постає актуальність моніторингу фінансових результатів, оскільки є засобом оперативного виявлення фінансових проблем і підґрунтям для пошуку і розробки заходів для оздоровлення фінансового стану.

Аналіз фінансових результатів підприємства повинен бути комплексним, тому при проведенні аналізу необхідно спиратись на використання різних методів. Економічна наука сучасності має широкий спектр інструментарію для дослідження фінансових результатів. Але основними методами дослідження виступають горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, трендовий та факторний аналіз. Найбільш вживаними серед дослідників фінансово-господарської діяльності є горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний. А прийоми економіко-математичного моделювання є менш розповсюдженими [12].

Традиційними вважаються математично-статистичні методи дослідження фінансового стану, однак вчене товариство виділяє методи дослідження операцій, теорії ймовірностей та економічної кібернетики.

Ознайомившись з багатьма концепціями аналізу фінансового стану підприємства, цілком справедливим є твердження, що не існує єдиного підходу для здійснення аналізу фінансової діяльності підприємства. Це викликано тим, що різні автори використовують різні показники фінансового стану для дослідження, різні методи. Це є наслідком того, що мета аналізу, рівень конкуренції, особливості функціонування підприємства в окремій

галузі впливають сам підхід аналізу фінансового стану.

Основні набори методів за дослідниками представлено у табл. 1.1

Таблиця 1.1

Основні підходи аналізу фінансових результатів підприємства

№ з/п	Джерело/автор	Виділений напрям аналізу
1	Г.В. Савицька (Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібник / Г. В. Савицька. — К. : Знання, 2007. — 654 с)	1. Оцінка абсолютних показників фінансових результатів у динаміці 2. Визначення спрямованості та величини впливу виділених чинників на розмір прибутку та рівень рентабельності 3. Оцінка та виявлення можливих резервів зростання прибутку і рентабельності 4. Аналіз порогу прибутку
2	О.О. Фальченко	1. Порівняльний аналіз фінансових показників звітного і минулих періодів 2. Оцінка обсягів, динаміки, якості та структури фінансових результатів 3. Виявлення шляхів досягнення ефективного функціонування підприємства 4. Дослідження структури та динаміки прибутку підприємства
3	О.В. Мец	1. Коефіцієнтний аналіз всіх видів прибутку 2. Аналіз доходів та витрат підприємства 3. Аналіз рентабельності 4. Оцінка фінансового стану підприємства
4	М.В. Іванець	1. Аналіз відносних показників, які характеризують прибутковість підприємства 2. Визначення впливу окремих факторів на результативний показник 3. Виявлення загальної тенденції динаміки показників для прогнозування майбутніх періодів 4. Порівняння фактичної позиції звітності з плановим періодом
5	Б.М. Литвин, М.В. Стельмах	1. Оцінка динаміки й складу фінансових результатів 2. Факторний аналіз прибутку від здійснення операційної діяльності 3. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку 4. Аналіз рентабельності підприємства

За даними таблиці варто відмітити різноманітність підходів до аналізу фінансових результатів, хоча є і спільні етапи аналізу. На основі розглянутих концепцій аналізу можна виділити загальний вигляд аналізу фінансових результатів, що представлено на рис. 1.4.

Рис.1.4 Загальний вигляд аналізу фінансових результатів

В ході проведення аналізу фінансових результатів повинні виконуватись основні завдання, що дозволить досягти мети аналізу – визначити резерви підвищення прибутковості. Основні завдання, що дають змогу досягти мети аналізу зображено на рис. 1.5.

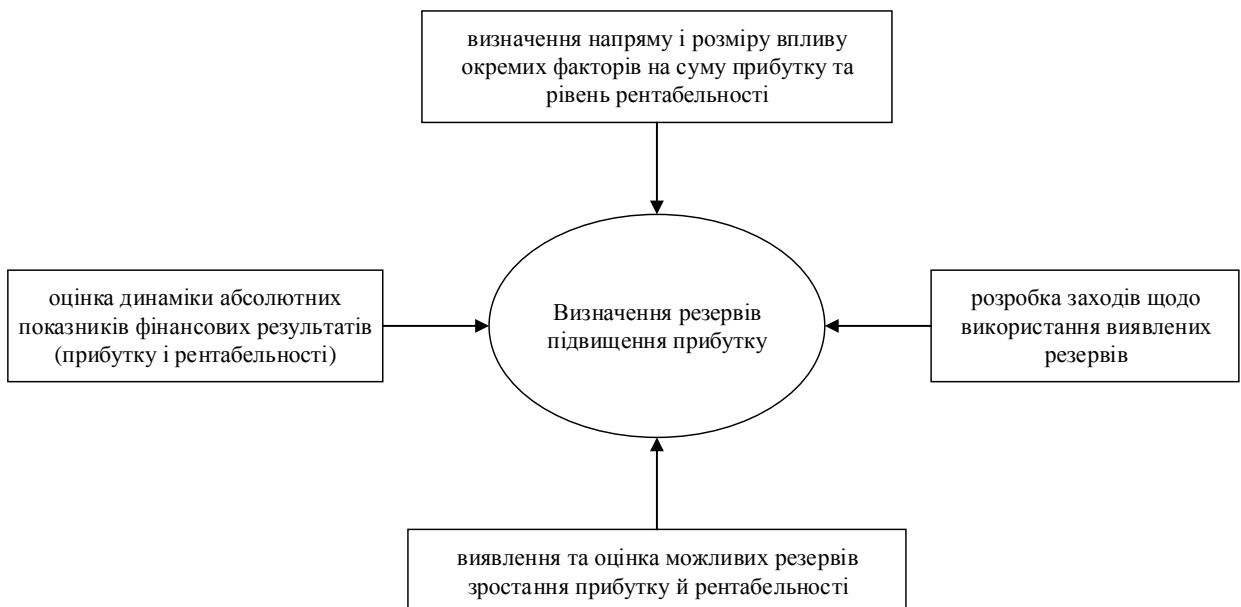

Рис.1.5 Завдання та мета аналізу фінансових результатів підприємства

Узагальнену модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства представлено у вигляді схеми на рис.1.6.

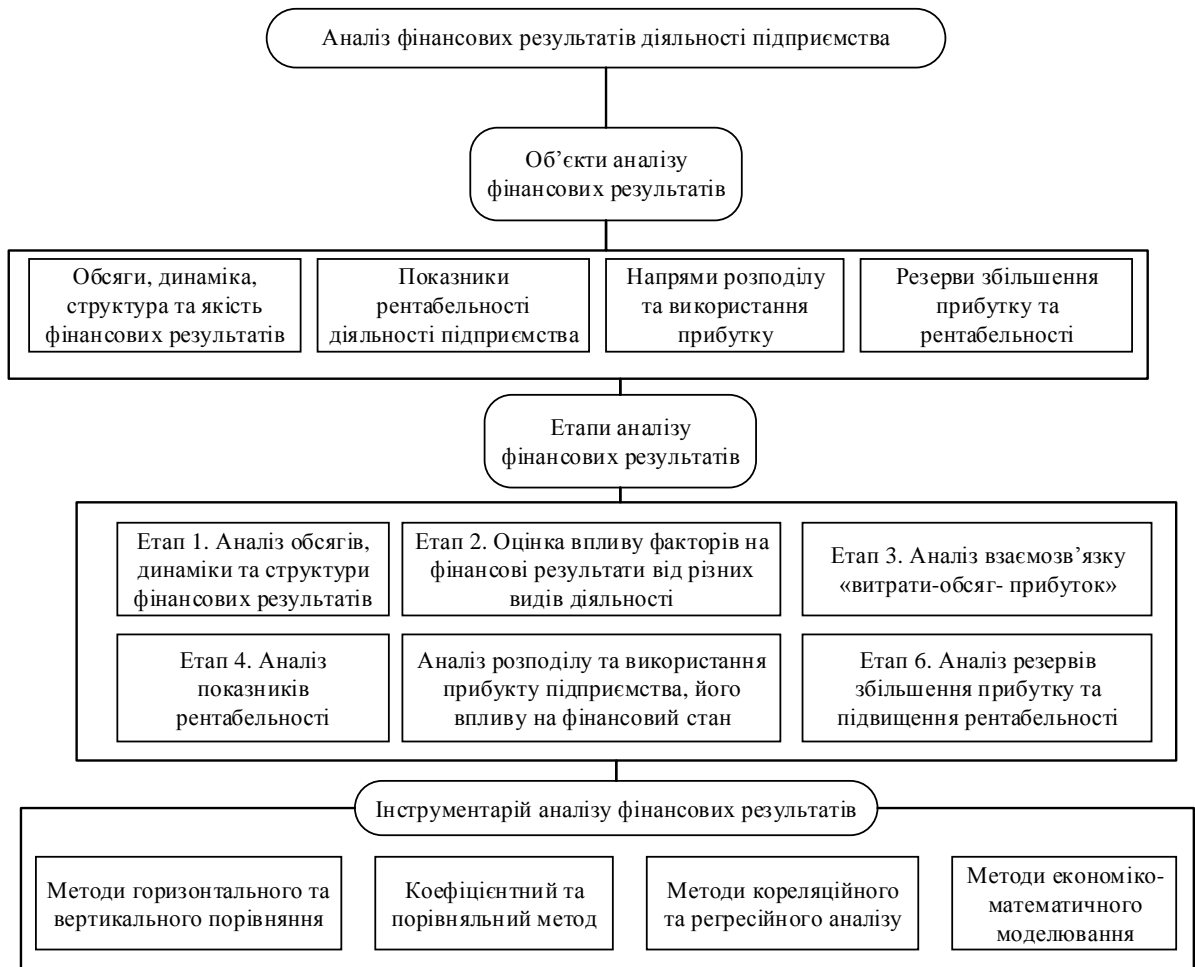

Рис.1.6 Загальна модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Для реалізації виявлених резервів підвищення прибутковості підприємству необхідно здійснювати певний комплекс заходів, а саме:

- виявлення надмірних витрат фінансових ресурсів в ході операційної діяльності та причин цього і подальше усунення цих витрат;
- запровадити на підприємстві систему управлінського облік витрат на всіх рівнях, де може здійснюватися збільшення фінансових витрат і забезпечити її безперебійне функціонування;
- побудувати ефективну цінову політику, яка б могла відповідати вимогам покупців відповідно до їх фінансових можливостей та задовольняла б їх споживчі потреби;

- покращити рекламну діяльність компанії шляхом не збільшення самих рекламних заходів, а шляхом збільшення ефективності кожного рекламного заходу для більш ефективного співвідношення витрат і ефекту від здійснення рекламного заходу у вигляді приросту доходу;
- розробити і здійснювати політику підвищення кваліфікації кадрів та стимулювання професійного росту працівників;
- запровадити і підтримувати роботу системи матеріального стимулювання персоналу за участь у процесі економії витрат підприємства в ході здійснення своєї діяльності;
- забезпечити систему моніторингу якості продукції і умов транспортування до покупців, щоб зменшити витрати пов'язані з браком продукції.

Діагностика абсолютних фінансових індикаторів здійснюється з використанням форм фінансової звітності №1 «Баланс» та №2 «Звіт про фінансові результати» і базується на використанні методів горизонтального та вертикального аналізу, обчисленні ланцюгових та базових темпів змін, середніх величин, побудові трендів та ін. Основні існуючі методи аналізу фінансових звітів перелічено і описано у табл.1.2.

Застосування методу оцінки фінансового стану підприємства прямо залежить від поставлених цілей дослідження, наявності даних для здійснення розрахунків, навичок особи, яка проводить дослідження. Але застосування всіх вище названих методів є прийнятим стандартом проведення оцінки фінансового стану підприємства, бо дає змогу детально дослідити фінансові показники.

При вивченні літературних джерел було виявлено, що комплексний аналіз фінансової стійкості підприємства має декілька етапів.

Початковим етапом аналізу є проведення загальної оцінки фінансової стійкості, яка полягає у вивченні стійкості джерел формування капіталу, ресурсної стійкості та стійкості управління.

Характеристика основних методів оцінки фінансового стану підприємства

Метод	Характеристика
Горизонтальний(часовий)	Порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом
Вертикальний(структурний)	Визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних чинників на кінцевий результат
Трендовий	Його сутність полягає у визначенні в динаміці тенденції найважливіших фінансових показників підприємства на майбутній період на підставі їх порівняння з попередніми періодами, що дозволяє побачити цілісний напрям покращення або погіршення відповідних показників без впливу на них індивідуальних особливостей окремих періодів.
Відносних показників (коефіцієнтів)	Розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків
Порівняльний аналіз	Здійснюється порівняння окремих фінансових показників підприємства з його підрозділами, з показниками конкуруючих підприємств, з середніми даними в регіоні, галузі.
Факторний аналіз	Визначення впливу окремих чинників (причин) на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних(що не мають певного порядку) прийомів дослідження

**побудовано за даними[6]*

Наступний етап полягає у розрахунку системи відносних показників за даними «Звіт про фінансові результати підприємства» форми 1.

Третій етап полягає у розрахунку абсолютних показників за балансом підприємства, що дасть змогу ідентифікувати за набором критеріїв тип фінансового стану суб'єкта господарювання.

Кінцевий етап проводиться шляхом визначення порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості за допомогою факторного аналізу та розрахунків за даними звіту про фінансові результати.

Схематичне зображення етапів визначення фінансової стійкості представлено на рис. 1.7.

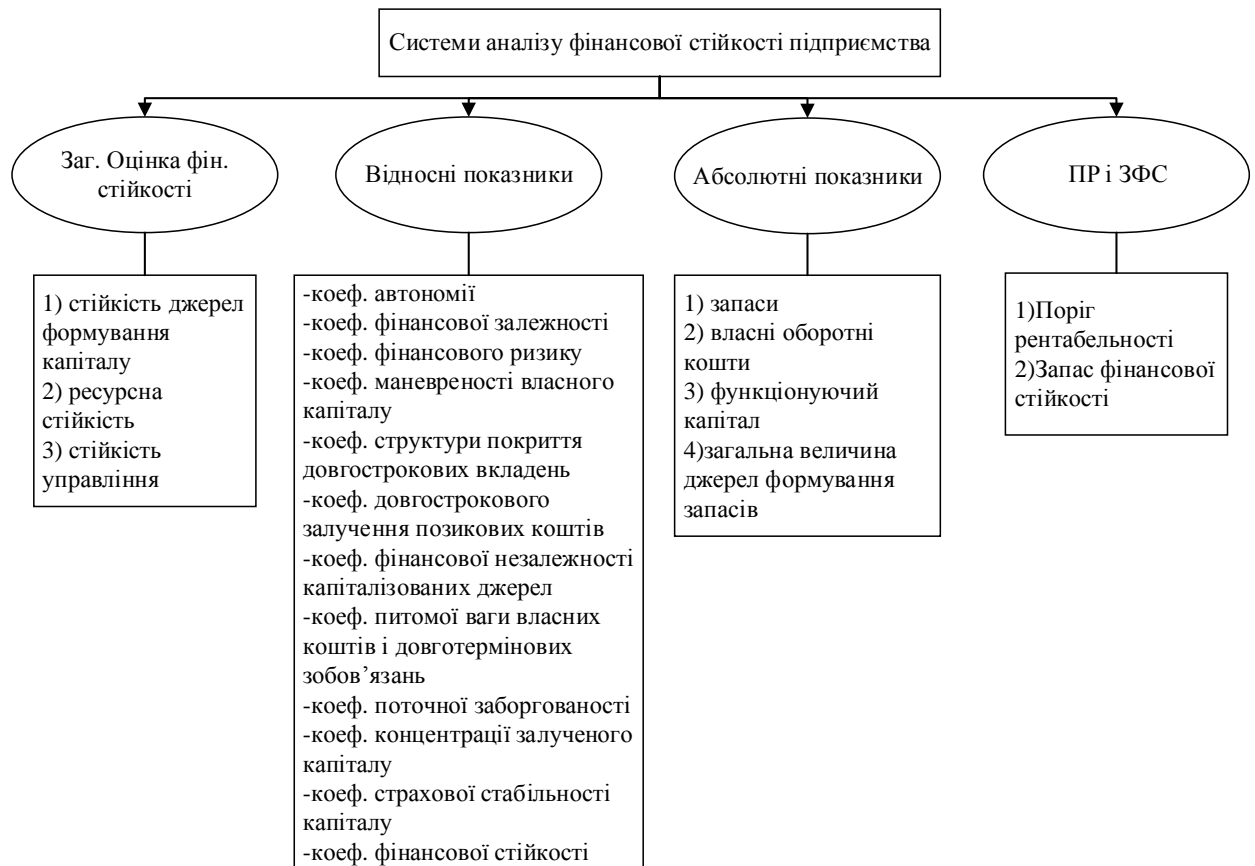

Рис.1.7 Комплексна методика визначення фінансової стійкості підприємства *розроблено автором на основі [17]

Прибуток характеризує фінансовий результат діяльності підприємства, служить показником, що найповніше відображає ефективність виробництва, обсяг і якість проданої продукції, рівень її собівартості, стан продуктивності праці.

У зв'язку з цим ефективність формування і використання прибутку підприємства можна охарактеризувати з допомогою коефіцієнтів, які представлено у табл.1.3. Усі перелічені коефіцієнти застосовуються на підприємстві для оцінювання ефективності використання прибутку в динаміці за кілька періодів.

Показники формування і використання прибутку підприємства

Назва показника	Алгоритм розрахунку	Умовне позначення	Коментар
1. Коефіцієнт рентабельності поточних витрат	$K_{рпв} = \text{ПР}/\text{В}$	ПР – прибуток В – витрати	Показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. витрат
2. Коефіцієнт дохідності авансових вкладень	$K_{дав} = \text{ПР}/\text{ОЗ}$	ОЗ – основні засоби	Характеризує скільки прибутку припадає на 1 грн., вкладену в основні засоби
3. Коефіцієнт рентабельності сукупних вкладень	$K_{рсв} = \text{ПР}/\text{ОЗ} + \text{ФОП}$	ФОП – фонд оплати праці	Характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. сукупних вкладень
4. Коефіцієнт валового прибутку	$K_{вп} = \text{ПРв}/\text{Вр}$	ПРв – валовий прибуток Вр – виручка від реалізації товарів (робіт, послуг)	Показує ефективність використання матеріальних ресурсів та робочої сили у виробничокомерційній діяльності
5. Коефіцієнт операційного прибутку	$K_{пРо} = \text{ПРо}/\text{Вр}$	ПРо – операційний прибуток	Характеризує, який прибуток від операційної діяльності на кожну гривню виручки має підприємство
6. Коефіцієнт чистого прибутку	$K_{пРч} = \text{ПРч}/\text{Вр}$	ПРч – чистий прибуток	Узагальнюючий показник, що порівнює чистий прибуток і виручку
7. Коефіцієнт окупності власного капіталу	$K_{овк} = \text{ПР}/\text{Квл}$	Квл – власний капітал	Визначає прибутковість підприємств, у які вкладено певний власний капітал

Незважаючи на те, що прибуток характеризує економічний ефект, отриманий у результаті діяльності підприємства, всі аспекти його виробничої та господарської діяльності оцінити неможливо.

У зв'язку з цим при аналізі виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємства застосовують систему відносних показників – показників рентабельності, які представлено у табл. 1.4.

Загалом показники рентабельності демонструють скільки прибутку у грошову вимірі приходиться на одну гривню певної величини звіту про фінансові результати підприємства і дозволяють дослідити вплив цих факторів на зміну розміру прибутку. Тому показники рентабельності доцільно розглядати в динаміці, щоб мати змогу оцінити зміну впливу

виділених факторів на прибуток.

Таблиця 1.4

Показники рентабельності

Назва показника	Алгоритм розрахунку	Умовне позначення
1.Рентабельність продукції	$R_{пр} = Вп/Спп*100$	$R_{пр}$ – рентабельність продукції $Вп$ – валовий прибуток, отриманий від продажу продукції $Спп$ – собівартість проданої продукції
2. Рентабельність виробу	$R_v = Вп/Св \times 100$	R_v – рентабельність виробу $Вп$ – валовий прибуток, передбачений у ціні виробу $Св$ – собівартість виробу
3.Рентабельність продажу продукції	$R_{п} = Вп/Гн \times 100$	$R_{п}$ – рентабельність продажу $Гн$ – грошові надходження від продажу продукції
4.Рентабельність основного капіталу	$R_{ок} = Пч/Вна \times 100$	$R_{ок}$ – рентабельність основного капіталу $Пч$ – чистий прибуток $Вна$ – вартість немобільних активів (основних засобів, нематеріальних та фінансових активів)
5.Рентабельність капіталу підприємства	$R_{кп} = \frac{Пч}{(Вна+Вма)} \times 100$	$R_{кп}$ – рентабельність капіталу підприємства $Вма$ – вартість мобільних активів

Важливим методом оцінки фінансового стану є коефіцієнтний аналіз. Такий аналіз є найбільш застосовуваним у практиці, оскільки дає змогу охарактеризувати основні аспекти фінансової стійкості підприємства за встановленими у економічній науці показниками співставляючи розраховані значення показників із рекомендованими. Перелік найбільш застосовуваних коефіцієнтів, які характеризують фінансовий стан представлено у табл.1.5.

Проведення саме коефіцієнтного аналізу дозволяє виявити фактори, які вплинули на фінансову стійкість підприємства. Так дослідник бачучи, що значення коефіцієнта виходить за межі рекомендованих значень отримує сигнал, що показники фінансових результатів, які використовувались для розрахунку коефіцієнта потребують аналізу.

**Показники характеристики фінансового стану підприємства та їх
рекомендовані значення**

Група показників	Назва показника	Нормативне значення
Показники, що характеризують фінансову стійкість	Коефіцієнт фінансової незалежності	$Ka > 0,5$
	Коефіцієнт фінансового ризику(співвідношення власних та залучених коштів)	$K_{фр} > 1$
	Коефіцієнт фінансової стійкості	$0,5 < K_{фс} < 0,9$
	Коефіцієнт маневрування власного капіталу	$0,1 < K_{м} < 0,5$
Показники, що характеризують структуру капіталу	Коефіцієнт структури капіталу	Тенденція до зростання
Показники, що характеризують платоспроможність	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$0,2 < K_{ал} \leq 0,5$
	Коефіцієнт проміжної(швидкої) ліквідності	$0,6 < K_{шл} \leq 0,8$
	Коефіцієнт покриття(поточної ліквідності)	$K_{пл} > 2,0$
Показники, що характеризують рівень ділової активності	Ресурсовіддача (коефіцієнт загальної оборотності капіталу)	Тенденція до зростання
	Фондовіддача	Тенденція до зростання
	Коефіцієнт оборотності запасів	Тенденція до зростання
	Період обороту запасів	Тенденція до зменшення
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Тенденція до зростання
	Період обороту кредиторської заборгованості	Тенденція до зменшення
	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Тенденція до зростання
Показники, що характеризують рентабельність	Коефіцієнт рентабельності активів(економічна рентабельність)	Тенденція до зростання
	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Тенденція до зростання
	Коефіцієнт рентабельності продажу(рентабельність діяльності)	Тенденція до зростання

**побудовано за даними[1]*

Після цього виконується виявлення показника фінансової звітності, що спричинив ненормальне значення коефіцієнта. А після цього вже можна розробляти заходи для зміни величини цієї статті, щоб в їх результаті коефіцієнт прийняв рекомендовані значення. І така процедура стосується кожного коефіцієнта, бо як згадувалось раніше фінансові стійкість підприємства є комплексною категорією.

Коефіцієнтний аналіз дає змогу виявляти «проблемні статті» фінансової звітності підприємства, а подальший аналіз формування значень статті виявляє фактори, що спричинили негативні явища в розрізі одного з елементів фінансової стійкості підприємства.

Більшість дослідників виділяють значущість аналіз ліквідності балансу підприємства при здійсненні оцінки фінансового стану підприємства. Ліквідність показує здатність підприємства виконувати свої поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних ресурсів. Здійснення аналізу на ліквідність балансу передбачає порівняння підсумків за кожною групою активу і пасиву балансу.

Окремі статті балансу об'єднуються у агреговані показники, значення які надалі порівнюються між собою і дають змогу оцінити ступінь ліквідності балансу.

Перелік показників ліквідності та статті балансу, які формують їх подано у табл.1.6.

Таблиця 1.6

Аналіз та джерела ліквідності балансу

Актив	Код рядка	Пасив	Код рядка
Найбільш ліквідні активи (A1)	1165, 1160	Негайні пасиви (П1)	1695-1600-1610
Активи, що швидко реалізуються (A2)	1120+ 1125+ +1130+ 1135+ +1140+ 1155+ +1170+1190	Короткострокові пасиви (П2)	1600+1610
Активи, що реалізуються повільно (A3)	1110	Довгострокові пасиви (П3)	1595
Активи, що важко реалізуються (A4)	1095	Постійні пасиви (П4)	1495
Баланс	1300	Баланс	1900

За результатами аналізу на ліквідність підприємство знаходиться у стані абсолютної ліквідності балансу, якщо виконуються наступні умови:

– Найбільш ліквідні активи перевищують негайні пасиви або дорівнюють їм ($A1 \geq P1$);

- Активи, що швидко реалізуються, дорівнюють короткостроковим пасивам або більші за них ($A2 =; > P2$);
- Активи, що реалізуються повільно, дорівнюють довгостроковим пасивам або більші за них ($A3 =; > P3$);
- Активи, що важко реалізуються, менші за постійні пасиви
- ($A4 < P4$).

Також є стан відносної ліквідності балансу, який відповідає умовам ,які подано у табл.1.7

Таблиця 1.7

Варіації відносного стану ліквідності

Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3
$A1 > P1$	$A1 > P1$	$A1 > P1$
$A2 < P2$	$A2 > P2$	$A2 < P2$
$A1+A2 > P1+P2$	$A3 < P3$	$A1+A2 > P1+P2$
$A3 > P3$	$A1+A2+A3 > P1+P2+P3$	$A3 < P3$
$A4 < P4$	$A4 < P4$	$A1+A2+A3 > P1+P2+P3$
		$A4 < P4$

За всіх варіантів відносної ліквідності балансу підприємство здатне виконати свої зобов'язання по терміновим пасивам шляхом використання швидко ліквідних активів.

Зі сторони забезпеченості запасів та власних витрат позиковими коштами та власними існує модель визначення типу фінансової стійкості. В даній моделі в залежності від значень моделі є чотири типу фінансової стійкості, що представлено у загальному вигляді на табл.1.8.

Перший тип фінансової стійкості називається абсолютним і характеризується повним забезпеченням запасів (З) власними оборотними коштами (ВОК). За цієї ситуації підприємство не має потреби у кредитах банків, ліквідність абсолютна, що повністю забезпечує поточну платоспроможність та довгострокову.

Модель визначення типу фінансової стійкості

№ п/п	Показник, надлишок (+), нестача (-)	Тип фінансової стійкості			
		Абсолютна фінансова стійкість	Нормальна фінансова стійкість	Нестійкий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан
1	$\pm \text{ВОК} = \text{ВОК} - 3$	$\pm \text{ВОК} \geq 0$	$\pm \text{ВОК} < 0$	$\pm \text{ВОК} < 0$	$\pm \text{ВОК} < 0$
2	$\pm \text{ФК} = \text{ФК} - 3$	$\pm \text{ФК} \geq 0$	$\pm \text{ФК} \geq 0$	$\pm \text{ФК} < 0$	$\pm \text{ФК} < 0$
3	$\pm 3\text{В} = 3\text{В} - 3$	$\pm 3\text{В} \geq 0$	$\pm 3\text{В} \geq 0$	$\pm 3\text{В} \geq 0$	$\pm 3\text{В} < 0$

*складено на основі [15]

Другий тип фінансової стійкості називається нормальним і характеризується забезпеченістю запасів власними оборотними коштами та довгостроковими зобов'язаннями, тобто найменш ризиковими джерелами фінансування. Разом власні оборотні кошти і довгострокові зобов'язання утворюють функціонуючий капітал (ФК). Такий тип відзначається нормальною ліквідністю і платоспроможністю.

Нестійкий фінансовий стан тоді, коли не вистачає довгострокових позикових джерел і власного оборотного капіталу не вистачає для забезпечення запасів і підприємство вимушене також брати короткострокові кредити і позики. Цей стан характеризується недостатньою ліквідністю та проблемами платоспроможності, які підприємство вимушене вирішувати шляхом залучення додаткових джерел фінансування.

Останнім типом фінансового стану підприємства є кризовий. Він виникає коли підприємство не може забезпечити запаси і витрати всіма джерелами їх формування, внаслідок чого виникає ризик банкрутства.

При проведенні оцінки фінансового стану також необхідним є визначення ризику банкрутства підприємства.

В ході вивчення економічної літератури було розглянуто багато інструментів оцінки вірогідності банкрутства. Серед них виділяється модель Альтмана (Z-рахунок).

Так модель має вид в залежності від виду підприємства. Для виробничих підприємств застосовується п'ятифакторна модель наступного

вигляду:

$$Z = 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$$

Де X_1 – співвідношення оборотного капіталу до активів підприємства;

X_2 - співвідношення нерозподіленого прибутку до активів підприємства;

X_3 - співвідношення операційного прибутку до активів;

X_4 - співвідношення риночної вартості акцій підприємства до його зобов'язань;

X_5 - співвідношення виручки до активів підприємства.

Так для виробничого підприємства за моделлю ризик банкрутства представлено у табл.1.9

Таблиця 1.9

Критерії ймовірності банкрутства за моделлю Альтмана для виробничого підприємства

Зона фінансового ризику(червона)	Зона невизначеності (сіра)	Зона фінансової стійкості(зелена)
$Z < 1.8$	$1.8 < Z < 2.9$	$Z > 2.9$

А для невиробничих підприємств застосовується чотирифакторна модель, що представлено у вигляді рівняння:

$$Z = 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$$

Де X_1 – співвідношення оборотного капіталу до активів підприємства;

X_2 - співвідношення нерозподіленого прибутку до активів підприємства;

X_3 - співвідношення операційного прибутку до активів;

X_4 - співвідношення власного капіталу до зобов'язань.

Так для невиробничого підприємства за моделлю ризик банкрутства представлено у табл.1.10.

Критерії ймовірності банкрутства для невиробничого підприємства за моделлю Альтмана

Зона фінансового ризику(червона)	Зона невизначеності (сіра)	Зона фінансової стійкості(зелена)
$Z < 1.1$	$1.1 < Z < 2.6$	$Z > 2.6$

Модель Альтмана часто використовується інвесторами як інструмент оцінки ризику настання банкрутства підприємства, бо ризик банкрутства є важливим фактором при виборі підприємства для інвестицій.

Серед методів дослідження в економічній науці виділяється метод кореляційного аналізу. Цей вид аналізу полягає дослідженні взаємозв'язків явищ і процесів в економіці. Також використання кореляційного аналізу дозволяє виділити фактори і міру їх впливу на результати господарської діяльності. Тому в результаті проведення кореляційного аналізу можна виділити найбільш вагомі фактори впливу на такі результативні показники діяльності підприємства як прибуток, виручка. Надалі необхідним є аналіз господарських операцій підприємства, що впливають на ці фактори і розробка заходів, що дозволяють позитивно вплинути на ці фактори. Що в остаточному результаті повинно дати ефект у вигляді зростання прибутку або виручки.

З точки зору економічної науки, метод кореляційного аналізу полягає у проведенні дослідження, яке повинно визначити взаємозалежності ознак у генеральній сукупності. Ознаки повинні бути випадковими величинами і мати нормальний характер розподілу.

Здійснити кореляційний аналіз можна тільки якщо є достатня кількість спостережень, сукупності факторних і результативних показників, а також їх кількісний вимір і відображення в інформаційних джерелах.

При виконанні кореляційного аналізу повинні виконуватись завдання, що представлені у вигляді схеми на рис. 1.8.

Рис. 1.8 Завдання кореляційного аналізу

Але варто відмітити складність соціально-економічних процесів, бо на них впливає багато факторів. Тому при застосуванні кореляційного методу в економічних дослідженнях переважно використовується множинна кореляція, оскільки дає змогу оцінити вплив більше двох факторних ознак, які є взаємопов'язаними. Для вивчення множинної регресії можуть застосовуватись наступні два види рівнянь регресії: прямолінійні та криволінійні.

Важливе значення при множинній кореляції має вибір форми зв'язку і відповідного математичного рівняння множинної регресії. Вибір типу функції має ґрунтуватися на теоретичному аналізі досліджуваного явища або на досвіді попередніх аналогічних досліджень. Враховуючи, що будь-яку функцію багатьох змінних можна звести до лінійного виду логарифмування, рівняння множинної регресії частіше будуть у лінійній формі [8].

Лінійне рівняння множинної регресії подано наступною формулою:

$$\bar{y}_x = a_0 + a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n, \quad (1)$$

де \bar{y}_x – теоретичне значення середньої ознаки;

a_0, a_1, a_2, a_n – параметри рівняння;

x_1, x_2, x_n – факторні ознаки.

Застосувавши кореляційні методи правильно можна виявити глибинну сутність процесів взаємозв'язків.

При використанні кореляційних зв'язків у дослідженні необхідно визначити теоретичну форму зв'язку (регресійний аналіз) і виміряти

щільність зв'язку (кореляційний аналіз).

Метою регресійного аналізу є пошук форму функціонального зв'язку, який найбільшою мірою відповідає суті кореляційної залежності.

В свою чергу, кореляційний аналіз дає змогу отримати кількісну оцінку міри кореляційно зв'язку, який наближається до функціонального за допомогою спеціальних показників.

Важливим етапом побудови множинної регресії є відбір факторних ознак, що впливають на результативну. Від цього залежить якість моделі.

Тому після побудови моделі повинна здійснитись оцінка якості побудованої моделі. Оцінка якості побудованої регресійної моделі полягає у оцінці певного набору показників.

Одним з них є коефіцієнт детермінації (R^2), який є найбільш розповсюдженою статистикою для оцінки якості моделі, оцінює статистичну значущість моделі і визначається за наступною формулою:

$$R^2 = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \tilde{y}_i)^2}{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}$$

Де: n – число спостережень;

y_i – значення пояснюємої змінної;

$\bar{y} = \sum_{i=1}^n \frac{y_i}{n}$ – середнє значення пояснюємої змінної;

\tilde{y}_i – значення моделі, які побудовані за оціненими параметрами.

Коефіцієнт детермінації може приймати значень від нуля до одиниці та показує долю поясненої дисперсії пояснюваного ряду. Чим ближче коефіцієнт до одиниці, тим краще вважається модель, оскільки менша доля непоясненого.

Також важливим етапом оцінки якості моделі є визначення правильно підібраних факторів. Це забезпечується за допомогою оцінки ймовірності прийняття нульової гіпотези про статистичну незначущість фактору. Загальноприйнятим порогом статистичної значущості для факторів є значення 0,05. Якщо вірогідність прийняття нульової гіпотези більша за 0,05, то необхідно підібрати інший фактор, який був би статистично значущим за

критеріями оцінки.

Для проведення регресійного аналізу часто використовуються прикладні програмні рішення, такі як: IBM SPSS, STATISTICA, MS Excel, Deductor Academic.

Висновки до розділу I

В процесі вивчення теоретичних засад та методології оцінки фінансових результатів підприємства можна зробити висновок, що моніторинг фінансових результатів та їх подальший аналіз є важливим підґрунтям для прийняття управлінських рішень, які забезпечують ефективне функціонування підприємства.

Основним критерієм для оцінки ефективності діяльності підприємства виступає прибуток підприємства. Тому мета проведення оцінки фінансових результатів полягає у виявленні факторів, які впливають на величину прибутку та вимірі впливу цих факторів.

Для здійснення оцінки фінансових результатів застосовуються такі методи: порівняльний, горизонтальний, вертикальний, трендовий, відносних показників та факторний. Найбільше інформації для прийняття управлінських рішень серед перелічених методів дає метод відносних показників, оскільки відображається сила впливу окремих факторів на різні групи коефіцієнтів. Для аналізу фінансового стану підприємства також використовується метод економіко-математичного моделювання. Його застосування дає змогу виміряти силу впливу окремих факторів на прибуток підприємства та здійснити прогноз значень прибутку у майбутніх періодах.

Загалом, вивчення фінансового стану підприємства знайшло відображення у багатьох працях вчених, дослідників, і розроблено достатньо якісних методик здійснення аналізу фінансових результатів підприємства, як враховують особливості підприємств та цілі проведення аналізу.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Оцінка та діагностика потенціалу підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інженерно Технічний Центр Варіус» (надалі за текстом – ТЦ «ВаріУс»), створене для здійснення господарської діяльності з метою одержання прибутку згідно з Господарським кодексом України, Законом України «Про господарські товариства», «Про зовнішньоекономічну діяльність» та іншими законодавчими актами України, Законом «Про режим іноземного інвестування».

ТЦ «ВаріУс» є підприємством з іноземними інвестиціями.

ТЦ «ВаріУс» здійснює торговельну, виробничу, консалтингову, комерційну, інвестиційну, посередницьку діяльність, а також діяльність у сфері надання послуг, у тому числі фінансових, що не суперечить чинному законодавству України, Статуту підприємства, від свого імені та в інтересах Учасників [19].

Підприємство створене у 2015 році і розташовується у місті Дніпро. ТОВ «ТЦ Варіус» успішно веде підприємницьку діяльність по всій території України і ближнього зарубіжжя.

Згідно КВЕД ТОВ «ТЦ Варіус» здійснює такі види діяльності:

- 46.74 оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього;
- 25.73 виробництво інструментів;
- 46.19 діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;
- 46.62 оптова торгівля верстатами;
- 46.90 неспеціалізована оптова торгівля.

Важливим аспектом дослідження є аналіз динаміки основних техніко-економічних показників підприємства, оскільки дає можливість

характеризувати ефективність заходів для впровадження нової техніки, технології, організації виробництва.

На основі балансу підприємства та інших форм річної звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2020 роки було визначено основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства, які представлено у таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Основні фінансово-економічні показники ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2020 роки

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 у % до 2015
Чисельність працівників, осіб	12	18	18	18	25	26	216,67
Середня вартість сукупного капіталу, тис. грн.	5746,35	16904,75	27544,75	43547,2	60986,35	64929,7	в 11,3 рази
Середня вартість власного капіталу, тис. грн.	3069,75	10220,85	18304,5	31684,35	41715,25	40885,5	в 13,3 рази
Середня вартість основних засобів, тис. грн.	352,85	939	1343,45	1671,05	1844,1	1638,65	в 4,6 рази
Вартість оборотних активів на кінець року, тис. грн.	10787	21144,5	31258,1	49798,5	51506,8	40595,9	в 3,8 рази
Запаси на кінець року	4690,8	7175,2	15198,8	17599	22233,8	14091,8	в 3,0 рази
Дебіторська заборгованість на кінець року, тис. грн.	5743,9	12560,2	14350,2	29664,3	28355,7	25245,4	в 4,4 рази
Грошові кошти на кінець року, тис. грн.	253,1	1266,4	1418,6	2238,8	602,8	911,3	в 3,6 рази

за даними [13]

З даних поданих у таблиці 2.1, можна зробити висновки, що:

- за останні 6 років існує тренд на збільшення чисельності робітників на підприємстві;
- показник середньої вартості сукупного капіталу з року в рік росте і відносно 2015 року зріс на 1029,93% у 2020 році;

– середня вартість власного капіталу має тренд збільшення, хоча варто відмити зменшення абсолютних значень у 2020 році відносно 2019 року, станом на 2020 рік відносно 2015 року показник збільшився на 1231,88%;

– середня вартість основних засобів зросла на 364,4% у 2020 році відносно 2015 року і спостерігається тренд росту;

– є тренд росту дебіторської заборгованості, у 2020 році відносно 2015 року ріст склав 339,52%;

– найбільші обсяги грошових коштів у кінці року спостерігались у 2018 році, а у 2019-2020 році відбувся спад обсягу грошових коштів підприємства.

Застосовуючи метод візуалізації, розглянемо більш детально вище наведені показники в динаміці за останні шість років.

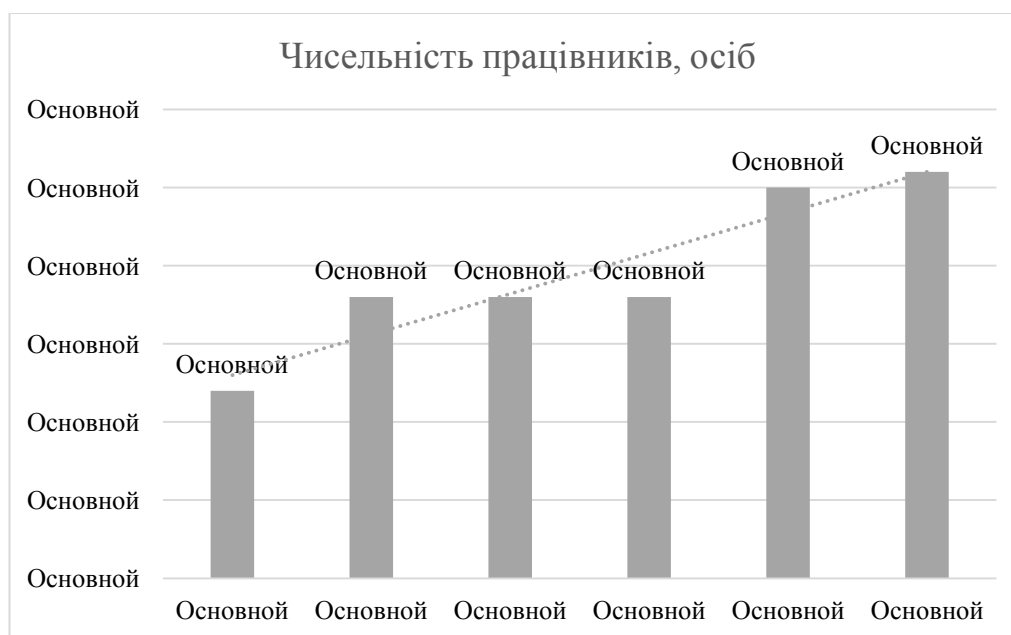

Рис. 2.1 Чисельність працівників ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 роках

За даними рисунку 2.1 можна зробити висновок, що на підприємстві відбувається поступове збільшення чисельності працівників. За 6 років чисельність працівників збільшилась більш ніж у два рази, що пояснюється необхідністю розширення штату для успішної діяльності підприємства і розширення його діяльності.

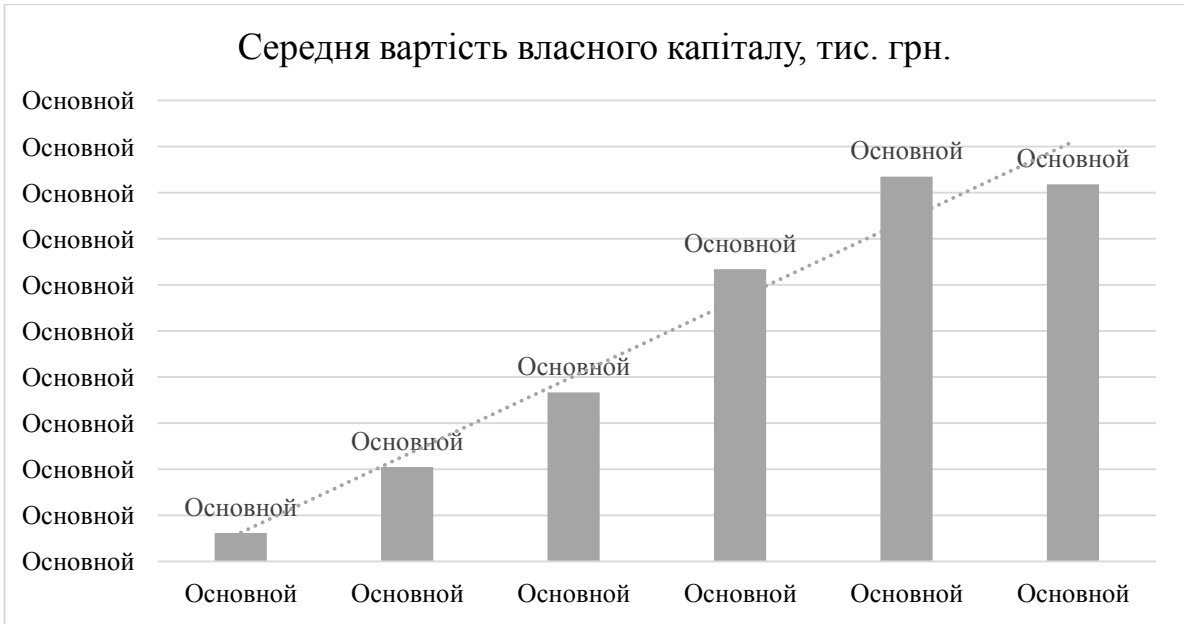

Рис. 2.3 Середньорічна вартість власного капіталу ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 роках

Дані рисунку 2.2 доводять, що існує позитивна тенденція збільшення обсягів вартості власного капіталу, що викликано зростанням нерозподіленого прибутку підприємства.

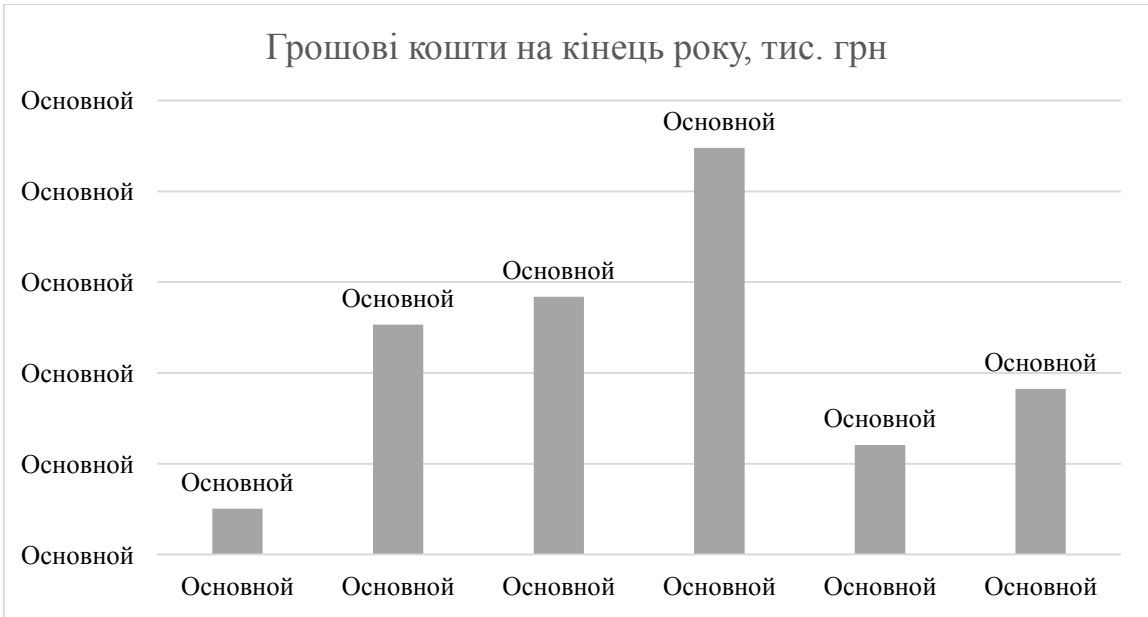

Рис. 2.3 Обсяги грошових коштів на кінець року за 2015-2020 роки

Згідно Рис. 2.3 цілком очевидним є, що залишки грошових коштів підприємства на кінець 2020 року повернулись до значень близьких до 2015-2016 років і відбувся спад відносно найбільшого обсягу у 2018 році.

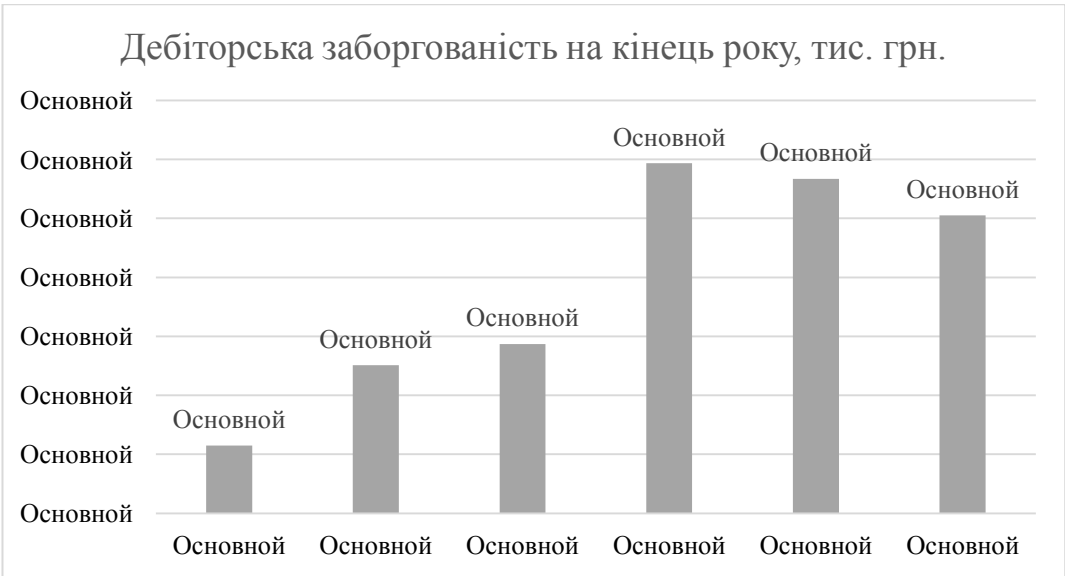

Рис. 2.4 Дебіторська заборгованість у 2015-2020 роках

За даними рисунку 2.4 на підприємстві спостерігається значна тенденція до збільшення дебіторської заборгованості. Так, найбільша сума дебіторської заборгованості на кінець звітного періоду була в 2018 році, а в цілому її зростання у 2020 році по відношенню до 2015 року зросло в 4,4 рази, що є негативним проявом в процесі діяльності підприємства, оскільки це призводить до відволікання оборотних засобів з обороту компанії і негативно впливає на фінансові показники ліквідності та платоспроможності підприємства.

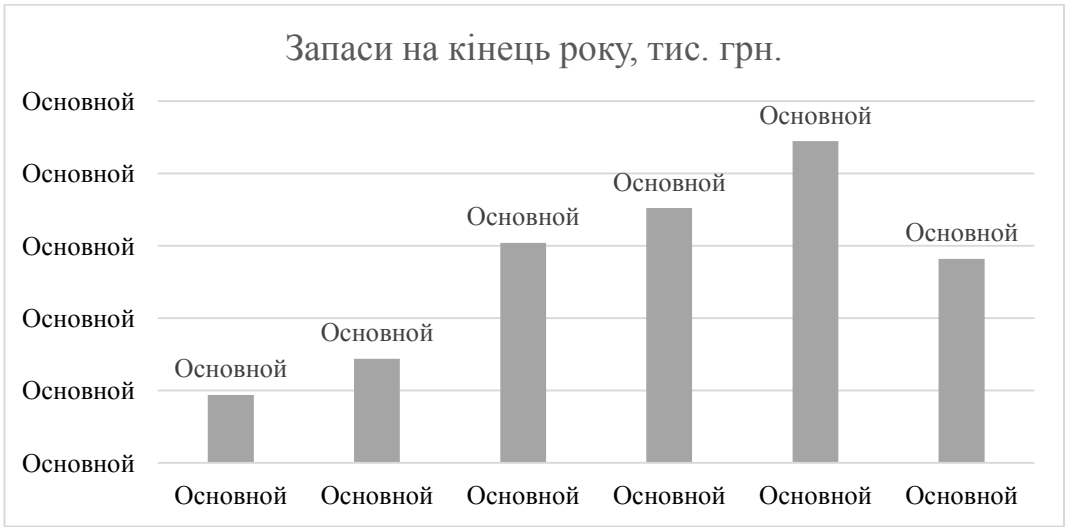

Рис. 2.5 Обсяги запасів ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 роках

За даними Рис. 2.5 спостерігається ріст запасів підприємства у

вартісному вимірі, який найбільшого росту зазнав у 2017 році. Очевидно це зумовлено збільшенням обсягів виручки і необхідністю збільшувати товарний запас підприємства.

На рисунку 2.6 проілюстровано темпи приросту за такими показниками як виручка від реалізації продукції та її собівартість за 2015-2020 роки.

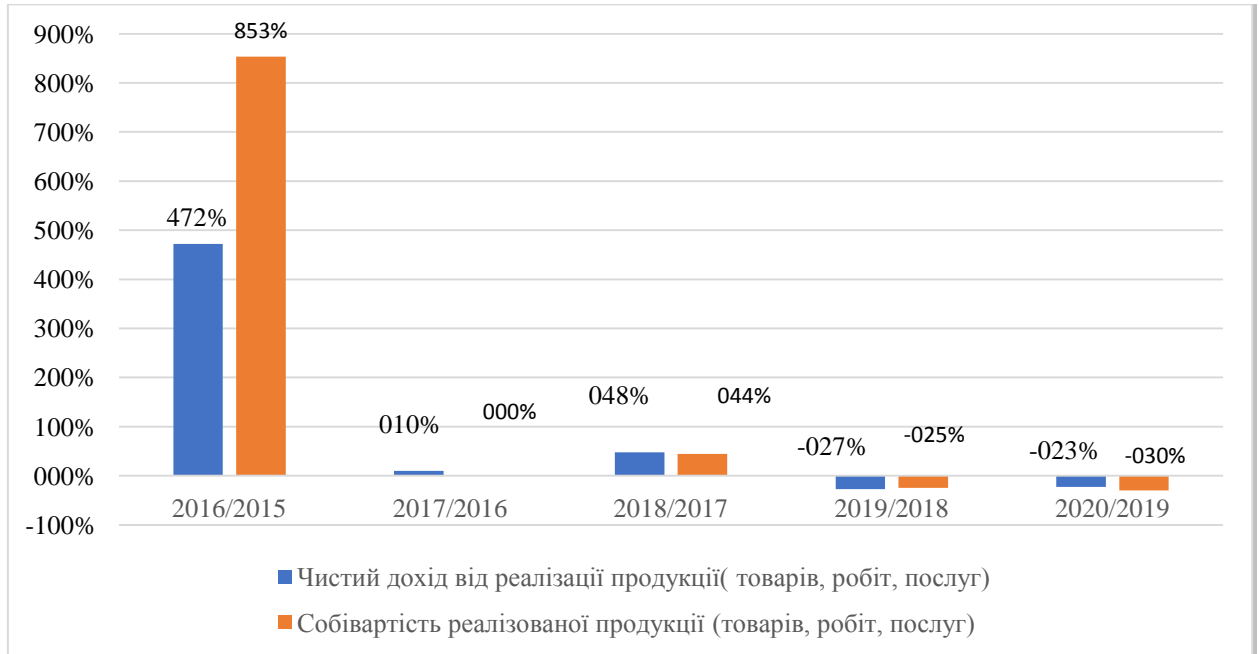

Рис. 2.6 Темп приросту виручки та собівартості продукції ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2020 роки

Рис 2.6 ілюструє, що немає чіткого тренду як на збільшення, так і на зменшення виручки у межах 2015-2020 років. Помітним є значне збільшення на 48% чистого доходу у 2018 році одночасно із збільшенням собівартості на 44%. Цілком очевидним є факт, що виручка підприємства зростає більше, ніж собівартість реалізованої продукції, а це є позитивною ознакою.

Для аналізу використовувався ланцюговий темп приросту, оскільки відбувались значні коливання показників протягом досліджуваного періоду.

Найбільш стрімкого росту показники виручки та собівартості зазнали у 2016 році відносно 2015 року, але це є необ'єктивним, оскільки порівняння відносно першого року діяльності підприємства.

Дуже стрімко відбувся спад виручки у 2019-2020 році, хоча підприємство все одно залишилось прибутковим. Тому для підприємства умовою збільшення прибутку є збільшення обсягів продажів продукції.

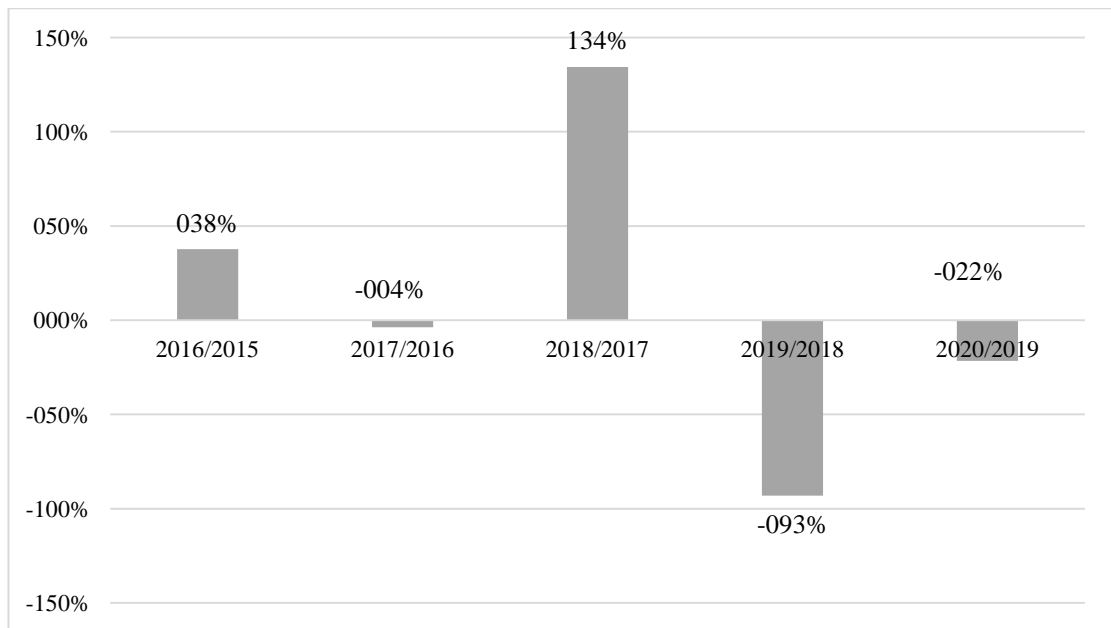

Рис. 2.7 Темп приросту чистого фінансового результату(збитку) ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2020 роки

Рис 2.7 ілюструє найбільший відносний ріст чистого прибутку у 2018 році, що склав 134% відносно 2017 року. Причиною є збільшення обсягів продажу і як наслідок найбільші обсяги виручки підприємства за всі шість років. У 2019-2020 роках відбувся значний спад розміру чистого прибутку. Причиною є зменшення обсягів реалізованої продукції. Основними клієнтами є машинобудівні підприємства України і специфіка на ринку металообробних верстатів відіграє роль на попит. Оскільки підприємства мають попит на верстати в момент модернізації виробництва, відкриття нових виробництв і більш постійного попиту можна тільки очікувати від продажу розхідних матеріалів до верстатів.

2.2. Аналіз фінансового стану підприємства

Баланс підприємства дає інформацію про основні показники діяльності підприємства. Для аналізу було взято дані за останні 2015-2020 роки.

У таблиці 2.2 представлено вертикальний аналіз активів підприємства за 2015-2017 роки.

Таблиця 2.2

Вертикальний аналіз активів балансу ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2017 рр.

Актив	2015, тис грн.	2016, тис грн.	2017, тис грн.	2015	2016	2017
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-	-	-
Основні засоби	705,7	1172,3	1514,6	6,14%	5,25%	4,62%
первісна вартість	735,1	1402	2071,7	6,40%	6,28%	6,32%
знос	29,4	229,7	557,1	0,26%	1,03%	1,70%
Усього за розділом I	705,7	1172,3	1514,6	6,14%	5,25%	4,62%
II. Оборотні активи						
Запаси	4690,8	7175,2	15198,8	40,82%	32,15%	46,38%
у тому числі готова продукція	4659,4	-	15198,8	40,54%	-	46,38%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	11897,2	13689,8	0,00%	53,31%	41,77%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	4709	-	-	40,97%	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1034,9	663	660,4	9,00%	2,97%	2,02%
Гроші та їх еквіваленти	253,1	1266,4	1418,6	2,20%	5,67%	4,33%
Інші необоротні активи	99,2	142,7	290,5	0,86%	0,64%	0,89%
Усього за розділом II	10787	21144,5	31258,1	93,86%	94,75%	95,38%
III. Необоротні активи, утримуванні для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-	-
Баланс	11492,7	22316,8	32772,7	100,00%	100,00%	100,00%

За даними, наданими у таблиці 2.2 можна зробити висновки, що найбільш вагомими у структурі балансу у 2015-2017 роках є запаси підприємства, які в більшості представлені готовою до реалізації продукцією (від 32% до 46% всіх активів). Це пояснюється тим, що підприємство не є виробничим, а здійснює реалізацію готових товарів і надає послуги з післяпродажного сервісу. Також значну частину активів підприємства становлять гроші та їх еквіваленти (від 2,2% до 5,67%) і основні засоби підприємства.

Але найбільшу частку в структуру активів займає дебіторська заборгованість, її частка постійно становить більше 40-53%. Саме наявності в структурі активів підприємства значних обсягів дебіторської заборгованості є негативним явищем, оскільки кошти могли б бути направлені у обіг, але оскільки підприємство здійснює продаж коштовного

обладнання підприємствам, то очевидно, що багато підприємств не здійснює оплату за обладнання швидко. Багато підприємств при закупівлі обладнання у договорах поставки мають визначений термін сплати після поставки, щоб вивільнити кошти з обороту, взяти кредит або залучити інші джерела фінансування закупівлі основних засобів у вигляді обладнання.

Тому для підприємства є дуже важливим заключення і виконання покупцями договорів купівлі обладнання, оскільки порушення термінів сплати вже буде впливати на наявність коштів для закупівлі товарів для подальшої реалізації і своєчасної поставки іншим покупцям.

У таблиці 2.3 представлено вертикальний аналіз пасивів підприємства за 2015-2017 роки.

Таблиця 2.3

Вертикальний аналіз пасивів балансу ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2017 рр.

Пасив	2015, тис грн.	2016, тис грн.	2017, тис грн.	2015	2016	2017
I. Власний капітал						
Зареєстрований(пайовий) капітал	100	100	100	0,87%	0,45%	0,31%
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	6039,5	14202,2	22206,8	52,55%	63,64%	67,76%
Усього за розділом I	6139,5	14302,2	22306,8	53,42%	64,09%	68,07%
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	-	-	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання						
Поточна кредиторська заборгованість за:						
товари, роботи, послуги	2753	3742,9	8316,8	23,95%	16,77%	25,38%
розрахунками за бюджетом	1325,7	-	-	11,54%	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1325,7	-	-	11,54%	-	-
Інші поточні зобов'язання	1274,5	4271,7	2149,1	11,09%	19,14%	6,56%
Усього за розділом III	5353,2	8014,6	10465,9	46,58%	35,91%	31,93%
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-	-
Баланс	11492,7	22316,8	32772,7	100,00%	100,00%	100,00%

За даними, поданими у табл. 2.3 можна зробити висновки, що в структурі пасивів за 2015-2017 роки найбільшу частку мають нерозподілений

прибуток, поточна кредиторська заборгованість за товари та послуги, інші поточні зобов'язання. Нерозподілений прибуток в розрізі трьох років становить 52-67% від джерел фінансування підприємства. Це є позитивним явищем і свідчить про те, що підприємство в більшості використовує власний капітал у вигляді отриманих прибутків і не має високого боргового навантаження. Частка поточних кредитів за товари, роботи та послуги становить від 16% до 25%, що свідчить про залучення позикових джерел фінансування для розрахунку з постачальниками товарів, робіт, послуг.

Підприємство взагалі не прибігає до використання довгострокових зобов'язань.

Нижче наведено вертикальний аналіз активів підприємства за 2018-2020 роки у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Вертикальний аналіз активів балансу ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2018-2020 рр.

Актив	2018, тис грн.	2019, тис грн.	2020, тис грн.	2018	2019	2020
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	2695,7	14283,5	20195,9	4,96%	21,11%	32,46%
Основні засоби	1827,5	1860,7	1416,6	3,36%	2,75%	2,28%
первісна вартість	2832,1	3042,9	3172,5	5,21%	4,50%	5,10%
знос	1004,6	1182,2	1755,9	1,85%	1,75%	2,82%
Усього за розділом I	4523,2	16144,2	21612,5	8,33%	23,86%	34,74%
II. Оборотні активи				0,00%	0,00%	0,00%
Запаси	17599	22233,8	14091,8	32,40%	32,87%	22,65%
у тому числі готова продукція	16696,7	0	0	30,74%	0,00%	0,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	26784	23118,5	19249,9	49,31%	34,17%	30,94%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	12,6	0	0	0,02%	0,00%	0,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	2867,7	5237,2	5995,5	5,28%	7,74%	9,64%
Гроші та їх еквіваленти	2238,8	602,8	911,3	4,12%	0,89%	1,46%
Інші необоротні активи	296,4	314,5	347,4	0,55%	0,46%	0,56%
Усього за розділом II	49798,5	51506,8	40595,9	91,67%	76,14%	65,26%
III. Необоротні активи, утримуванні для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-	-
Баланс	54321,7	67651	62208,4	100,00%	100,00%	100,00%

За даними, поданими у таблиці 2.4 можна зробити висновки, що

найбільш вагомими статтями активу у структурі балансу у 2018-2020 роках є дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, що становить від 30% до 49%. Відбулось збільшення частки дебіторської заборгованості в порівнянні з періодом 2015-2017 років. Активи підприємства на третину і більше полягають у неоплачених поставках покупцями товарів, послуг. Запаси підприємства у 2018-2020 роках є також значними в структурі активів і займають від 22% до 32%, очевидним є зменшення частки запасів порівняно з 2015-2017 роками. Значну витоми вагу у структурі активів підприємства складають незавершені капітальні інвестиції, які у 2020 році становили 32% активів. Така ситуація пояснюється тим, що підприємство в ці три роки здійснювало побудову нової будівлі офісу і ще не ввело її в експлуатацію.

Таблиця 2.5

Вертикальний аналіз пасивів балансу ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2018-2020 рр.

Пасив	2019, тис грн.	2018, тис грн.	2020, тис грн.	2018	2019	2020
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	100	100	100	0,18%	0,15%	0,16%
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	40961,9	42268,6	39302,4	75,41%	62,48%	63,18%
Усього за розділом I	41061,9	42368,6	39402,4	75,59%	62,63%	63,34%
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення						
III. Поточні зобов'язання						
довгостроковими зобов'язаннями	-	555,4	-	-	0,82%	-
товари, роботи, послуги	9150	19624,1	19388,9	16,84%	29,01%	31,17%
розрахунками за бюджетом	2196,5	423,2	247,1	4,04%	0,63%	0,40%
у тому числі з податку на прибуток	971,8	423,2	247,1	1,79%	0,63%	0,40%
Інші поточні зобов'язання	1913,3	4679,7	2861,4	3,52%	6,92%	4,60%
Усього за розділом III	13259,8	24727	22806	24,41%	36,55%	36,66%
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття						
Баланс	54321,7	67651	62208,4	100,00%	100,00%	100,00%

За даними, поданими у таблиці 2.5 можна зробити висновки, що в структурі пасивів за 2018-2020 роки найбільшу частку так і займає нерозподілений прибуток, що становить від 62% до 75% пасивів. Відбулось збільшення частки нерозподіленого прибутку у структурі пасивів, це є позитивним явищем і свідчить про те, що підприємство тільки на третину залежить від запозичених джерел фінансування. Так частка наступної значної статті, а саме поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги становила 16-31%, що свідчить про невисоке боргове навантаження.

Таблиця 2.6

Горизонтальний аналіз активів балансу за 2015-2017 рр.

Актив	2015, тис грн.	2016, тис грн.	2017, тис грн.	2016/2015	2017/2016	2017/2015
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-	-	-
Основні засоби	705,7	1172,3	1514,6	66,12%	29,20%	114,62%
первісна вартість	735,1	1402	2071,7	90,72%	47,77%	181,83%
знос	29,4	229,7	557,1	681,29%	142,53%	1794,90%
Усього за розділом I	705,7	1172,3	1514,6	66,12%	29,20%	114,62%
II. Оборотні активи						
Запаси	4690,8	7175,2	15198,8	52,96%	111,82%	224,01%
у тому числі готова продукція	4659,4	-	15198,8	-	-	226,20%
Поточні біологічні активи	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	11897,2	13689,8	-	15,07%	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	4709	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1034,9	663	660,4	-35,94%	-0,39%	-36,19%
Поточні фінансові інвестиції	-	-	-	-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	253,1	1266,4	1418,6	400,36%	12,02%	460,49%
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні активи	99,2	142,7	290,5	43,85%	103,57%	192,84%
Усього за розділом II	10787	21144,5	31258,1	96,02%	47,83%	189,78%
III. Необоротні активи, утримуванні для продажу, та групи вибуття						
Баланс	11492,7	22316,8	32772,7	94,18%	46,85%	185,16%

У таблиці 2.6 представлено горизонтальний аналіз активів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2017 роки.

За даними, поданими у таблиці 2.6 можна зробити висновки, що

відбувся значний ріст зносу основних засобів. Так у 2017 році відносно 2015 року знос основних засобів зріс на 1794% або практично у 18 разів, що свідчить про введення у процес діяльності підприємства основних засобів з короткими термінами амортизації.

Позитивна динаміка спостерігається по грошам та їх еквівалентам. Так у 2017 році відносно 2015 року відповідна стаття зросла на 460%, що свідчить про ріст високоліквідних коштів.

Загалом баланс підприємства постійно ріс і за три роки розмір балансу збільшився на 185,16%. Це свідчить про розширення господарської діяльності підприємства.

У Табл. 2.7 представлено горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015-2017 роки.

Таблиця 2.7

Горизонтальний аналіз пасивів балансу за 2015-2017 рр.

Пасив	2015, тис грн.	2016, тис грн.	2017, тис грн.	2016/2015	2017/2016	2017/2015
I. Власний капітал						
Зареєстрований(пайовий) капітал	100	100	100	0,00%	0,00%	0,00%
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	6039,5	14202,2	22206,8	135,16%	56,36%	267,69%
Усього за розділом I	6139,5	14302,2	22306,8	132,95%	55,97%	263,33%
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	-	-	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання						
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:						
товари, роботи, послуги	2753	3742,9	8316,8	35,96%	122,20%	202,10%
розрахунками за бюджетом	1325,7	0	0	-100,00%	0,00%	-100,00%
у тому числі з податку на прибуток	1325,7	0	0	-100,00%	0,00%	-100,00%
Інші поточні зобов'язання	1274,5	4271,7	2149,1	235,17%	-49,69%	68,62%
Усього за розділом III	5353,2	8014,6	10465,9	49,72%	30,59%	95,51%
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-	-
Баланс	11492,7	22316,8	32772,7	94,18%	46,85%	185,16%

За даними, поданими у таблиці 2.7 можна зробити висновки, що

відбувся ріст розміру нерозподіленого прибутку і поточної кредиторської заборгованості та послуги. Так за три роки нерозподілений прибуток у 2017 році відносно 2015 року зріс на 267%, що є досить стрімким ростом для нового підприємства. В той же час короткострокові кредити за послуги, товари, роботи у 2017 році відносно 2015 року зросли на 202%.

Отже, в ході функціонування підприємство збільшувало нерозподілений прибуток швидше, ніж короткострокові кредити.

У таблиці 2.8 представлено горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2018-2020 роки.

Таблиця 2.8

Горизонтальний аналіз активів балансу за 2018-2020 рр.

Актив	2019, тис грн.	2018, тис грн.	2020, тис грн.	2019/2018	2020/2019	2020/2018
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	2695,7	14283,5	20195,9	429,86%	41,39%	649,19%
Основні засоби	1827,5	1860,7	1416,6	1,82%	-23,87%	-22,48%
первісна вартість	2832,1	3042,9	3172,5	7,44%	4,26%	12,02%
знос	1004,6	1182,2	1755,9	17,68%	48,53%	74,79%
Усього за розділом I	4523,2	16144,2	21612,5	256,92%	33,87%	377,81%
II. Оборотні активи						
Запаси	17599	22233,8	14091,8	26,34%	-36,62%	-19,93%
у тому числі готова продукція	16696,7	-	-	-100,00%	-	-100,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	26784	23118,5	19249,9	-13,69%	-16,73%	-28,13%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	12,6	-	-	-100,00%	-	-100,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	2867,7	5237,2	5995,5	82,63%	14,48%	109,07%
Гроші та їх еквіваленти	2238,8	602,8	911,3	-73,07%	51,18%	-59,30%
Інші необоротні активи	296,4	314,5	347,4	6,11%	10,46%	17,21%
Усього за розділом II	49798,5	51506,8	40595,9	3,43%	-21,18%	-18,48%
III. Необоротні активи, утримуванні для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-	-
Баланс	54321,7	67651	62208,4	24,54%	-8,05%	14,52%

За даними, поданими у таблиці 2.8 можна зробити висновки, що найбільш стрімка динаміка спостерігалась за ростом незавершених

капітальних інвестицій. Так у 2020 році відносно 2018 року ріст капітальних інвестицій склав 649,19%. Помітним є зменшення розміру дебіторської заборгованості (у 2020 році відносно 2018 року спад склав 28,13%) та запасів, (у 2020 році по відношенню до 2018 року запаси зменшились на 19,9%). Взагалі баланс підприємства у 2020 році відносно 2018 року зріс на 14,52%. Це свідчить про уповільнення темпів росту розширення господарської діяльності підприємства і є нормальним, оскільки за успішних обставин на ринку і правильних управлінських рішень нове підприємство активно росте на перших роках існування.

У таблиці 2.9 представлено горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2018-2020 роки.

Таблиця 2.9

Горизонтальний аналіз пасивів балансу за 2018-2020 рр.

Пасив	2019, тис грн.	2018, тис грн.	2020, тис грн.	2019/2018	2020/2019	2020/2018
I. Власний капітал						
Зареєстрований(пайовий) капітал	100	100	100	0,00%	0,00%	0,00%
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	40961,9	42268,6	39302,4	3,19%	-7,02%	-4,05%
Усього за розділом I	41061,9	42368,6	39402,4	3,18%	-7,00%	-4,04%
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення		555,4	-	-	-100,00%	-
III. Поточні зобов'язання						
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:						
довгостроковими зобов'язаннями	-	-	308,6	-	-	-
товари, роботи, послуги	9150	19624,1	19388,9	114,47%	-1,20%	111,90%
розрахунками за бюджетом	2196,5	423,2	247,1	-80,73%	-41,61%	-88,75%
у тому числі з податку на прибуток	971,8	423,2	247,1	-56,45%	-41,61%	-74,57%
Інші поточні зобов'язання	1913,3	4679,7	2861,4	144,59%	-38,86%	49,55%
Усього за розділом III	13259,8	24727	22806	86,48%	-7,77%	71,99%
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття						
Баланс	54321,7	67651	62208,4	24,54%	-8,05%	14,52%

За даними, поданими у таблиці 2.9 можна зробити висновки, що у 2020 році відносно 2018 року відбувся значний ріст короткострокових кредитів за товари, роботи, послуги (на 111%) та інших поточних зобов'язань (на 49,55%), що є негативним явищем на фоні зменшення розміру власного капіталу (власний капітал у 2020 році зменшився відносно 2018 року на 4,05%).

Отже, протягом зазначеного періоду дослідження, підприємство збільшило джерела свого фінансування за рахунок короткострокових зобов'язань, що загалом призвело до зменшення фінансової стійкості підприємства. Але така політика фінансування часто необхідна для фінансування розширення господарської діяльності підприємства і при гармонійному співвідношенні власних коштів, короткострокових і довгострокових зобов'язань підприємство може залишатись у абсолютно стійкому фінансовому стані.

У таблиці 2.10 представлено горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015, 2020 роки.

Таблиця 2.10

Горизонтальний аналіз активів балансу за 2015,2020 рр.

Актив	2015, тис грн.	2020, тис грн.	2020/2015
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	-	20195,9	-
Основні засоби	705,7	1416,6	100,74%
первісна вартість	735,1	3172,5	331,57%
знос	29,4	1755,9	5872,45%
Усього за розділом I	705,7	21612,5	2962,56%
II. Оборотні активи			
Запаси	4690,8	14091,8	200,41%
у тому числі готова продукція	4659,4	-	-100,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	19249,9	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	4709	-	-100,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1034,9	5995,5	479,33%
Гроші та їх еквіваленти	253,1	911,3	260,06%
Інші необоротні активи	99,2	347,4	250,20%
Усього за розділом II	10787	40595,9	276,34%
III. Необоротні активи, утримуванні для продажу, та групи вибуття	-	-	-
Баланс	11492,7	62208,4	441,29%

За даними, поданими у таблиці 2.10 можна зробити висновки, що:

- відбувся значний ріст основних засобів, так у 2020 році відносно 2015 року ріст склав 100,74%;
- спостерігався ріст запасів, так у 2020 році відносно 2015 року запаси зросли на 200,41%;
- ріст грошових коштів у 2020 році склав 260,06% по відношенню до 2015 року;
- інша поточна дебіторська заборгованість зросла на 479,33% у 2020 році;
- інші необоротні активи зросли на 276%.

Отже, порівнюючи активи балансу 2020 року з 2015 роком більшість статей зросла за рахунок розширення діяльності підприємства, оскільки в цілому баланс збільшився на 276,34%.

У таблиці 2.11 представлено горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015,2020 роки.

Таблиця 2.11

Горизонтальний аналіз пасивів балансу за 2015, 2020 рр.

Пасив	2015, тис грн.	2020, тис грн.	2020/2015
I. Власний капітал			
Зареєстрований(пайовий) капітал	100	100	0,00%
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	6039,5	39302,4	550,76%
Усього за розділом I	6139,5	39402,4	541,79%
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	0	0	0,00%
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	-	308,6	-
товари, роботи, послуги	2753	19388,9	604,28%
розрахунками за бюджетом	1325,7	247,1	-81,36%
у тому числі з податку на прибуток	1325,7	247,1	-81,36%
Інші поточні зобов'язання	1274,5	2861,4	124,51%
Усього за розділом III	5353,2	22806	326,03%
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття	0	0	0,00%
Баланс	11492,7	62208,4	441,29%

За даними, поданими у таблиці 2.11 найбільш значимими є:

- зростання розміру нерозподіленого прибутку на 550,76% у 2020 році відносно 2015 року;
- збільшення обсягу короткострокових кредитів на 604,28%;
- збільшення розміру інших поточних зобов'язань на 124,51%;
- залучення довгострокових зобов'язань в незначному розмірі в розрізі структури пасивів.

В ході проведення дослідження було виконано аналіз фінансового стану підприємства за 2015-2020 роки за допомогою коефіцієнтів та показників, які характеризують майновий стан підприємства, фінансову стійкість, ліквідність, прибутковість діяльності.

Таблиця 2.12

Показники фінансової стійкості ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 році

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,534	0,641	0,681	0,756	0,626	0,633
Коефіцієнт фінансового ризику	0,872	0,560	0,469	0,323	0,584	0,579
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,147	1,785	2,131	3,097	1,713	1,728
Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,885	0,918	0,932	0,890	0,632	0,451

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Нижче представлено формули розрахованих показників у табл.2.12.

$$K_{\text{фін.нез-ті}} = \frac{\text{ф.1 р.1495}}{\text{ф.1 р.1900}} \quad (2.1)$$

Протягом періоду дослідження коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) підприємства перевищував його нормативне значення (0,5), що свідчить про стабільну фінансову незалежність підприємства. Проте, слід зазначити, що за роками він суттєво коливався і не мав певної тенденції до збільшення. Так, найвищий коефіцієнт фінансової незалежності підприємства склав у 2018 році (0,756), після чого його показник знову пішов на спад.

$$K_{\text{фін.ризик}} = \frac{p.1596+p.1695+p.1700}{\text{ф.1 п.1495}} \quad (2.2)$$

Коефіцієнт фінансового ризику протягом 2015-2020 років суттєво коливався (від 0,32 до 0,87), але не доходив до критичного його значення (критичне значення коефіцієнта дорівнює 1). Проте, лише у 2017 та 2018 роках його розмір відповідав оптимальному значенню, яке складає менше ніж 0,5. Все це говорить про те, що протягом періоду дослідження у підприємства були певні ризики в його фінансовій діяльності (особливо це відмічається у 2015 році, коли даний коефіцієнт склав 0,872.), але не критичні. Отже, можна стверджувати, що підприємство протягом всіх років знаходилось в стані фінансової стійкості.

$$K_{\text{фін.стій-і}} = \frac{\text{ф.1 п.1495}}{p.1596+p.1695+p.1700} \quad (2.3)$$

Наші ствердження щодо фінансової стійкості діяльності підприємства, за розрахунками попередніх показників, підтверджує розрахунок самого показника фінансової стійкості діяльності підприємства, адже його розмір протягом періоду дослідження завжди перевищував його нормативне значення (нормативне значення показника складає більше ніж 1) хоча і мав значні коливання (від 1,147 у 2015 році до 3,097 у 2018 році). Все це говорить про здатність підприємства бути платоспроможним у довгостроковій перспективі.

$$K_{\text{ман-я ВК}} = \frac{\text{ф.1}(p.1195-p.1695)}{\text{ф.1 п.1495}} \quad (2.4)$$

Коефіцієнт маневрування власного капіталу у досліджуваному періоді мав значні коливання (від 0,45 у 2020 році до 0,932 у 2017 році), але протягом останніх трьох років прослідковується тенденція до скорочення даного показника, що є не досить позитивним моментом в діяльності підприємства, оскільки для здійснення господарської діяльності підприємству все більше потрібно залучати короткостроковий позиковий капітал. Все це пов'язано з тим, що на підприємстві протягом останніх років збільшується дебіторська заборгованість, яка пов'язана з особливостями заключення договорів на реалізацію товарів споживачам (споживачі отримують товари без повної їх

оплати на час постачання). Для підвищення конкурентоспроможності продукції, таке рішення підприємства є обґрунтованим, адже, враховуючи специфіку продукції і її вартість, в сучасних умовах діяльності підприємств, не всі суб'єкти господарювання одразу можуть вивільнити значну суму грошей для придбання продукції. А от з точки зору фінансової діяльності самого підприємства це відіграє не досить позитивну роль.

В цілому, аналіз коефіцієнту маневрування власного капіталу свідчить про те, що оборотні активи забезпечується в більшості власними ресурсами і підприємство здатне забезпечити оборотні активи власними коштами.

Таблиця 2.13

Показники майнового стану ТОВ «ІТЦ Варіус» у 2015-2020 році

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 до 2015
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,040	0,164	0,269	0,355	0,389	0,553	0,513
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,960	0,836	0,731	0,645	0,611	0,447	-0,513
Частка основних засобів у активах	0,061	0,053	0,046	0,034	0,028	0,023	-0,038
Коефіцієнт мобільності активів	15,286	18,037	20,638	11,010	3,190	1,878	-13,408

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Нижче представлено формули розрахованих показників у табл.2.13.

$$K_{\text{зносу ОЗ}} = \frac{\text{ф.1 р.1012}}{\text{ф.р.1011}} \quad (2.5)$$

Протягом 2018-2020 років значення коефіцієнту зносу зросло з 0,35 до 0,55. Це є негативним явищем, оскільки бажаним є зменшення частки зношених основних засобів у загальній структурі основних засобів підприємства. Але темп збільшення частки зношених основних засобів не є критичним.

$$K_{\text{прид-ті ОЗ}} = \frac{\text{ф.1р.1010}}{\text{ф.1р.1011}} \quad (2.6)$$

У 2018-2020 році за коефіцієнтом частка придатних до використання основних засобів зменшилась з 0,64 до 0,44. Це означає, що тільки 44% основних засобів придатна для експлуатації, 56% же вже зношені.

$$\text{Частка}_{03 \text{ у активах}} = \frac{\text{ф.р.1010}}{\text{ф.1р.1300}} \quad (2.7)$$

Протягом 2015-2020 років частка основних засобів у активах коливалась в межах від 0,02 до 0,061. Позитивним вважається зменшення показника протягом певного періоду в умовах стабільного або зростаючого обсягу виробництва, отже станом на кінець 2020 динаміка показника позитивна. Але в розрізі того, що підприємство не є виробничим, то показник не має об'єктивного значення для аналізу.

$$K_{\text{моб-ті активів}} = \frac{\text{ф.1 р.1195}}{\text{ф.1 р.1095}} \quad (2.8)$$

У 2020 році значення показника зменшилось відносно 2018-2019 років і це є негативною ознакою, оскільки вказує на зниження мобільності активів, хоча протягом 2015-2018 років мобільність активів була висока.

Таблиця 2.14

Показники ліквідності ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 році

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Коефіцієнт покриття	2,015	2,638	2,987	3,756	2,083	1,780
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,139	1,743	1,534	2,428	1,184	1,162
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,047	0,158	0,136	0,169	0,024	0,040

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Нижче представлено формули розрахованих показників у табл.2.14.

$$K_{\text{покр-я}} = \frac{\text{ф.1р.1195}}{\text{ф.1р.1695}} \quad (2.9)$$

Протягом усього періоду дослідження значення коефіцієнта вище нормативного його показника (норматив для підприємств України – більше 1, а оптимальне значення – 2-2,5), що свідчить про достатність ресурсів підприємства для погашення його поточних зобов'язань. Проте, протягом останніх двох років значення даного коефіцієнту зменшується, що є негативною тенденцією в діяльності підприємства.

$$K_{\text{шв.лік-і}} = \frac{\text{ф.1(р.1195-р.1100-р.1110)}}{\text{ф.1р.1695}} \quad (2.10)$$

Протягом останніх шести років даний коефіцієнт значно коливався (від

1,139 у 2015 році до 2,428 у 2018 році), але жодного разу не був нижчим за його нормативне значення, яке складає в межах від 0,6 до 0,8. Високе значення даного показника обов'язково потрібно розглядати у поєднанні з коефіцієнтом абсолютної ліквідності, оскільки дане значення може відбуватись за рахунок збільшення дебіторської заборгованості на підприємстві.

$$K_{\text{абс.лік-і}} = \frac{\text{ф.1}(\text{р.1160}+\text{р.1165})}{\text{ф.1р.1695}} \quad (2.11)$$

Дослідження даного показника доводять, що протягом останніх двох років його розмір погіршується відносно нормативного значення, яке рекомендується на рівні 0,2, що засвідчує факт збільшення дебіторської заборгованості на підприємстві протягом останніх років його діяльності. Проте, дане значення нижче нормативного ще не означає, що підприємство має великі проблеми з негайним погашення поточної заборгованості. Адже, за умови стабільної діяльності суб'єкту господарювання, значення даного коефіцієнту може наближатись до 0 (за умови його зростання в майбутньому).

Отже, для забезпечення абсолютної ліквідності підприємству необхідно зменшити розмір дебіторської заборгованості і збільшити розмір грошей та їх еквівалентів.

Для повноцінного дослідження фінансового стану було також виконано аналіз ліквідності підприємства за допомогою складання балансу ліквідності. Це дасть змогу оцінити здатність підприємства виконувати свої поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних ресурсів.

Основні агреговані показники підприємства за 2015-2020 роки надано у таблиці 2.15.

Згідно наведених даних в таблиці 2.15, ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» протягом періоду дослідження є ліквідним, оскільки для цього виконуються практично всі умови, а саме: $A_2 > P_2$, $A_3 > P_3$, $A_4 < P_4$. Єдина умова яка не виконується це те, що $A_1 < P_1$, тобто найбільш ліквідні активи не

перевищують негайні пасиви, що пов'язано з наявністю на підприємстві короткострокової дебіторської заборгованості, яка протягом останніх років значно зросла.

Таблиця 2.15

Агреговані показники ліквідності ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 році

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A1	253,1	1266,4	1418,6	2238,8	602,8	911,3
A2	5843,1	12702,9	14640,7	29960,7	28670,2	25592,8
A3	4690,8	7175,2	15198,8	17599	22233,8	14091,8
A4	705,7	1172,3	1514,6	4523,2	16144,2	21612,5
П1	5353,2	8014,6	10465,9	13259,8	24727	22497,4
П2	0	0	0	0	0	308,6
П3	0	0	0	0	555,4	0
П4	6139,5	14302,2	22306,8	41061,9	42368,6	

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Проте, не виконання даної умови не впливає на фінансову стійкість підприємства, а лише пов'язано з періодом складання фінансової звітності підприємства.

Однією із основних умов фінансової стійкості є наявність на підприємстві стабільного прибутку, розмір якого впливає на кінцевий результат його діяльності – рівень рентабельності (табл. 2.16).

Таблиця 2.16

Показники прибутковості ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 році

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 до 2015
Рентабельність капіталу	1,051	0,492	0,291	0,431	0,021	0,016	-1,035
Рентабельність власного капіталу	1,967	0,814	0,437	0,592	0,031	0,025	-1,942
Рентабельність продажу	0,437	0,105	0,092	0,146	0,014	0,014	-0,423
Рентабельність господарської діяльності	0,777	0,117	0,101	0,171	0,014	0,014	-0,763

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Нижче представлено формули розрахованих показників у таблиці 2.16.

$$P_{\text{кап-лу}} = \frac{\text{ф.2р.2355}}{0,5 * \text{ф.1}((\text{р.1300 (гр.3)} + \text{майно підприємства} + \text{р.1300 (гр.4))} \quad (2.12)$$

За 2018-2020 роки показник зменшився у 2019-2020 році до 0,01. Це є негативним явищем і свідчить про неефективне використання майна підприємства.

$$P_{\text{ВК}} = \frac{\text{ф.2р.2355}}{0,5 * \text{ф.1}(\text{р.1495 (гр.3)} + \text{р.1495 (гр.4)})} \quad (2.13)$$

Ефективність використання власного капіталу зменшилась у 2019-2020 році за даними значень рентабельності власного капіталу, це є негативним явищем. Хоча у 2018 році показник є дуже високим.

$$P_{\text{продажу}} = \frac{\text{ф.2р.2355}}{\text{ф.2р.2000}} \quad (2.14)$$

За період 2018-2020 років значення показника зменшилось до 0,01 у 2019 році і динаміка показника негативна, бо прибуток від продажу зменшився значно порівняно 2018 року.

$$P_{\text{госп.діяль-і}} = \frac{\text{ф.2р.2355}}{\text{ф.2р.}(2050+2130+2150+2180+2250+2255+2270+2300)} \quad (2.15)$$

У 2015-2018 році відзначається високе значення показника, що є позитивним явищем. Але значення показника зменшувалось до 0,01 у 2019-2020 роках, що свідчить про неефективне здійснення господарської діяльності.

Таблиця 2.17

Показники ділової активності ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 році

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Коефіцієнт оборотності активів	2,403	4,674	3,154	2,944	1,530	1,107
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	-5,865	10,601	7,161	6,941	4,466	4,616
Строк погашення дебіторської заборгованості	-62,236	34,431	50,969	52,589	81,737	79,285
Коефіцієнт оборотності запасів	5,887	13,319	7,766	7,818	4,686	3,957
Фондовіддача	39,134	84,154	64,668	76,725	50,607	43,856
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	4,498	7,731	4,746	4,047	2,237	1,758

Джерело: розрахунки у ППП Excel

Нижче представлено формули розрахованих показників у таблиці 2.17.

$$K_{\text{об-ті активів}} = \frac{\text{ф.2р.2000}}{0,5 * \text{ф.1р.}(p.1300(\text{гр.3}) + +p.1300(\text{гр.4}))} \quad (2.16)$$

За значеннями показника варто відмітити зменшення у 2019-2020 році, що свідчить про зменшення ефективності використання підприємством усіх наявних у нього ресурсів незалежно від їх джерел, і це є негативним явищем.

$$K_{\text{об-ті деб-ї заб-ті}} = \frac{\text{ф.2р.2000}}{0,5 * \text{ф.1р.}(1125-1155(\text{гр.3})+1125-1155(\text{гр.4}))} \quad (2.17)$$

За 2018-2020 роки показник зменшився відносно 2016-2018 року. Загалом, всі роки свідчать про те, що за операційний період вся сума дебіторської заборгованості встигає зробити 4,4-6,9 оберти від моменту настання заборгованості до погашення.

Отже, дебіторська заборгованість досить швидко сплачується, і це є позитивним явищем, але тренд на зменшення є негативним.

$$\text{Строк}_{\text{пог-я деб-ї заб-ті}} = \frac{365(366)}{K_{\text{об-ті деб-ї заб-ті}}} \quad (2.18)$$

Строк погашення дебіторської заборгованості у 2019 році збільшився до 82 днів і це погано, бо підприємство не зможе вкласти кошти у обіг швидко, хоча у 2016 році строк становив 35 днів.

$$K_{\text{об-ті запасів}} = \frac{\text{ф.2р.2000}}{0,5 * \text{ф.1р.}(1100(\text{гр.3})+1100(\text{гр.4}))} \quad (2.19)$$

У 2019-2020 році спостерігалось значне зменшення показника відносно 2016-2018 років і це є негативним явищем.

$$\text{Фондовіддача} = \frac{\text{ф.2р.2000}}{0,5 * \text{ф.1р.}(1010(\text{гр.3})+1010(\text{гр.4}))} \quad (2.20)$$

По показнику є негативна динаміка зменшення в кожному році, і це свідчить про те, що наприклад у 2019 році на 1 гривню вкладених в основні засоби коштів прийшло 50,6 гривень виручки. Значення показника може покращитись за умови введення основних засобів, які б могли вплинути на збільшення виручки підприємства.

$$K_{\text{об-ті ВК}} = \frac{\text{ф.2р.2000}}{0,5 * \text{ф.1р.}(1495(\text{гр.3})+1495(\text{гр.4}))} \quad (2.21)$$

Динаміка показника протягом досліджуваного періоду показувала спад,

хоча додатні значення свідчать про ефективне використання власного капіталу підприємства.

Необхідним етапом оцінки фінансового стану підприємства є аналіз його на банкрутство.

Для дослідження на банкрутство було обрано 2020 рік, оскільки саме він характеризується зменшенням розміру прибутку та найменшими значеннями показників фінансового стану підприємства.

Беручи до уваги діяльність підприємства було застосовано чотирифакторну модель Альтмана для невиробничих підприємств.

Для моделі Альтмана використовуються наступні агреговані показники та методики їх обчислення:

$$X_1 = \frac{\text{ф.1(р.1195-р.1695)}}{\text{ф.1р.1300}} \quad (2.22)$$

$$X_2 = \frac{\text{ф.2р.2250}}{\text{ф.1р.1300}} \quad (2.23)$$

$$X_3 = \frac{\text{ф.2р.2290}}{\text{ф.1р.1300}} \quad (2.24)$$

$$X_4 = \frac{\text{ф.1р.1495}}{\text{ф.1(р.1595+р.1695)}} \quad (2.25)$$

За проведеними розрахунками було отримано наступну модель:

$$Z = 6,56 * 0,28 + 3,26 * 0,016 + 6,72 * 0,039 + 1,05 * 1,727 = 4,01$$

Значення Z-показника становить 4,01, що відповідає зоні високій фінансовій стійкості та відсутності ризику банкрутства.

2.3. Чинники впливу на прибуток підприємства

Найбільш важливим показником для підприємства є позитивне значення чистого фінансового результату (прибутку), оскільки це дає змогу отримувати винагороду від здійснення підприємницької діяльності власникам, направляти прибуток у розвиток основних засобів, формування фінансових резервів або запасів підприємства.

Тому було вирішено побудувати регресійну модель впливу окремих факторів на чистий прибуток підприємства.

Результативним показником (Y) є чистий фінансовий результат (збиток) ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» у 2015-2020 роках. Факторами, які впливають на результативний показник виступили обсяг дебіторської заборгованості (X1) та обсяг поточних зобов'язань (X2). Вихідні дані для побудови моделі подано у Додатку А.

В ході побудови моделі було перебрано різні комбінації факторів, але представлена дана модель, оскільки мала найвищу оцінку якості.

Реалізація та розрахунок основних параметрів кореляційно-регресійного аналізу проводимо у ППП SPSS (рисунок 2.4.)

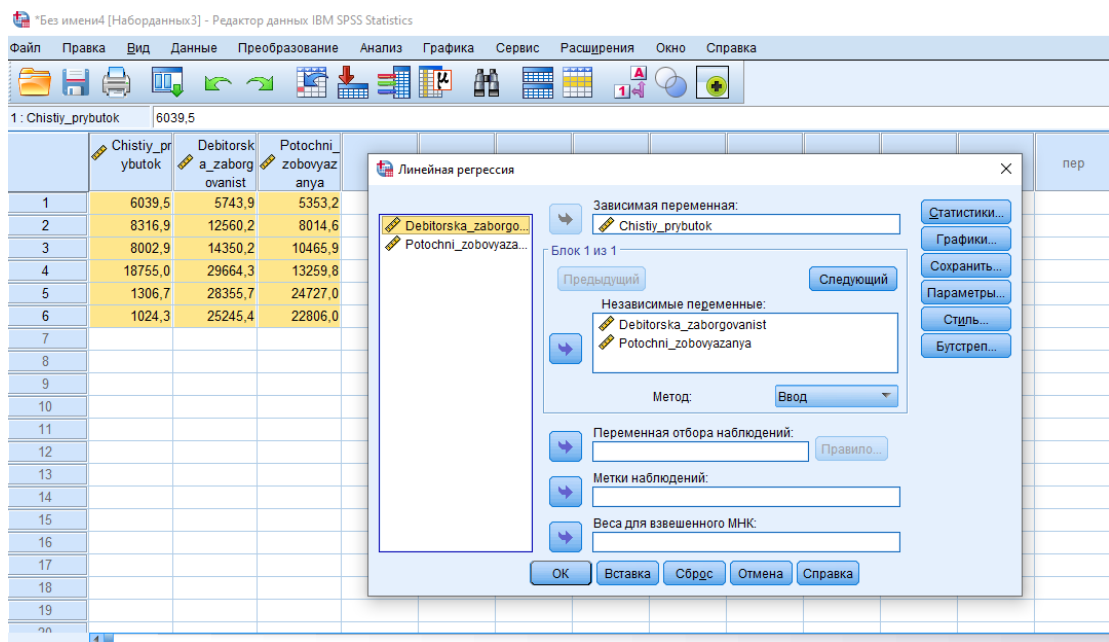

Рис. 2.8. Реалізація кореляційно-регресійного аналізу у ППП SPSS

Джерело: ППП SPSS

За розрахованими у пакеті прикладних програм коефіцієнтами множинної кореляції (0,998) та детермінації (0,996) модель є якісною та адекватною, що відображено на рисунку 2.9.

Сводка для модели				
Модель	R	R-квадрат	Скорректированный R-квадрат	Стандартная ошибка оценки
1	,998 ^a	,996	,993	548,3933

а. Предикторы: (константа), Potocchni_zobovazanya, Debitorska_zaborgovanist

Рис. 2.9. Оцінки моделі впливу чинників на чистий прибуток

Джерело: розрахунки у ППП SPSS

Розраховані значення критерію Фішера на рисунку 2.10 характеризують загальну значущість побудованої моделі, оскільки є значно більшими відповідного табличного значення.

ANOVA^a

Модель		Сумма квадратов	ст.св.	Средний квадрат	F	Значимость
1	Регрессия	208714920,2	2	104357460,1	347,008	,000 ^b
	Остаток	902205,725	3	300735,242		
	Всего	209617126,0	5			

а. Зависимая переменная: Chistiy_prybutok

б. Предикторы: (константа), Potochni_zobovazanya, Debtorska_zaborgovanist

Рис. 2.10. Розрахунок значущості моделі

Джерело: розрахунки у ППП SPSS

Розрахунки параметрів регресійної моделі наведено на рис.2.11.

Коэффициенты^a

Модель		Нестандартизованные коэффициенты		Стандартизованные коэффициенты	t	Значимость
		B	Стандартная ошибка	Бета		
1	(Константа)	7696,457	538,131		14,302	,001
	Debtorska_zaborgovanist	,993	,043	1,501	22,977	,000
	Potochni_zobovazanya	-1,393	,053	-1,711	-26,192	,000

а. Зависимая переменная: Chistiy_prybutok

Рис. 2.11. Розраховані параметри моделі

Джерело: ППП SPSS

Таким чином, модель впливу чинників на чистий фінансовий результат ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» має вигляд:

$$P_{\text{чистий}} = 7696,45 + 0,993 * Z_{\text{деб.}} - 1,393 * Z_{\text{кред.}}$$

де $P_{\text{чистий}}$ - чистий фінансовий результат;

$Z_{\text{деб.}}$ - сума дебіторської заборгованості підприємства, тисяч гривень;

$Z_{\text{кред.}}$ - сума поточних зобов'язань підприємства, тисяч гривень.

Оцінки параметрів на основі критерію Стюдента свідчать про їх значущість та адекватність. При цьому, сума поточних зобов'язань підприємства має обернений вплив на чистий прибуток, а сума дебіторської заборгованості прямий.

При зростанні дебіторської заборгованості на тисячу гривень чистий

прибуток збільшиться на 993 гривні, а при збільшенні поточних зобов'язань на тисячу гривень чистий прибуток зменшиться на 1393 гривні.

Висновки до розділу II

Аналіз фінансового стану підприємства показав, що підприємство в період 2015-2018 років демонструвало позитивний ріст більшості показників фінансового стану і стійкості підприємства, це було пов'язано в більшості зі збільшенням обсягів продажу продукції і високими темпами росту чистого прибутку. Але з 2018 року по 2020 рік показники фінансового стану знизились через сповільнення темпів росту виручки підприємства.

Однак, підприємство протягом всього досліджуваного періоду знаходилося у стані абсолютної фінансової стійкості, хоча постійно мало проблеми з ліквідністю через наявність значних обсягів поточних зобов'язань серед джерел фінансування і малий обсяг грошових коштів, який пов'язаний з наявністю дебіторської заборгованості.

Також фактором зниження показників фінансової стійкості підприємства є зростання статті незавершених капітальних інвестицій. Підприємство на протязі 2018-2020 років вело будівництво споруди нового офісу. Із введенням будівлі в експлуатацію збільшаться основні засоби підприємства і показники фінансового стану будуть рости.

Підприємство немає ризику банкрутства і внаслідок цього має високу інвестиційну привабливість.

Підприємство постійно несе низьке боргове навантаження за короткостроковими кредитами та позиками, має високий рівень дебіторської заборгованості із строком погашення її не більше трьох місяців.

Загалом при проведенні аналізу фінансового стану підприємства було виявлено, що у 2015-2020 роках фінансовий стан ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» знаходився на рівні абсолютної стійкості, що позитивно впливає на конкурентоспроможність підприємства на ринку металообробних верстатів в Україні.

РОЗДІЛ 3. ОБГРУНТУВАННЯ РЕЗЕРВІВ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Обґрунтування інвестиційного проєкту

Сучасне підприємство в ході ведення господарської діяльності має низку витрат пов'язаних із забезпеченням комфортних умов для співробітників. Так роботодавцю необхідно витратити кошти на оренду офісних приміщень чи інвестувати у власне приміщення для офісу.

Розглянуте підприємство ТОВ «Інженерно-технічний центр Варіус» має власне приміщення у м. Дніпро. Власне приміщення для офісу дає змогу не залежати від орендодавців та створювати комфортні умови для співробітників, а це повинно спонукати співробітників продуктивно працювати. Проте, важко зосередитись на робочому процесі, коли існують незручності побуту на робочому місці.

Так важливим фактором комфорту підприємства є створення комфортної температури повітря на робочому місці.

За санітарними нормами температура у приміщеннях, де працівники повинні виконувати свої обов'язки сидячи, без потреби фізичного напруження має становити 22-24°C.

Оптимальні мікрокліматичні умови забезпечують відчуття теплового комфорту та створюють умови для високого рівня працездатності [6].

На ТОВ «ІТЦ Варіус» в приміщеннях влітку необхідна температура повітря забезпечується системою кондиціонування повітря. Для зменшення витрат влітку на підтримання необхідної температури підприємство здійснило:

- утеплення фасаду приміщення;
- встановило прилади фіксації споживання електроенергії за двозонним тарифом, диференційованим за періодами часу доби.

У період осені, зими, весни підприємству необхідно забезпечити

обігрів температури повітря у офісних приміщеннях. Система кондиціонування, яка існує не може здійснювати свою роботу при температурі нижче -2 С. Тому підприємство здійснює опалення за допомогою автономного опалення газовим котлом шляхом нагріву теплоносія у вигляді рідини і циркуляції по радіаторам у всіх приміщеннях офісу.

Але сучасне суспільство зараз знаходиться в умовах енергетичної кризи, оскільки ціни на газ залежать від кон'юнктури на ринку природного газу. Так станом на осінь 2021 року в Україні та Європі вартість тисячі кубічних метрів природного газу на спотових ринках сягала більше тисячі доларів США. Звичайно збільшення ціни на ринку і вплинуло на ціну продажу природного газу роздрібним клієнтам у вигляді юридичних осіб. В той же час опалення газом є найбільш зручним для автономного опалення будівель, оскільки не потребує доставки палива і завантаження у теплогенеруюче обладнання. Газ транспортується по трубах прямо до приладу, який генерує теплову енергію шляхом спалювання газу і не має таких високих викидів вуглекислого газу як кам'яне вугілля, мазут, дрова.

Для підприємства або домогосподарства є два шляхи зменшення витрат на опалення приміщень у холодну пору року:

- термомодернізація будівель для зменшення витрат теплової енергії;
- вибір оптимального джерела теплової енергії.

ТОВ «ІТЦ Варіус» вже здійснило термомодернізацію своїх будівель, що використовуються як офісні приміщення, тому зменшити витрати можна тільки вибравши найменш затратне з економічної точки зору джерело теплової енергії з урахуванням інвестицій, які необхідні для впровадження нових джерел опалення.

Теплову енергію можна отримати наступними шляхами:

- спалювання вуглеводнів (нафта, природний газ, мазут, природне вугілля тощо) та інших горючих сумішей;
- відвід тепла з атомних реакторів;

- робота електричних приладів для обігріву приміщень;
- використання геотермальних джерел.

Найбільш дешевим шляхом отримання теплової енергії є відвід гарячої пари, що утворився в процесі ядерної реакції атомних реакторів на атомних електростанціях. Основним продуктом роботи АЕС є електроенергія, яка отримується шляхом перетворення гарячої пари у електроенергію за допомогою турбогенератора.

Так у містах України, які знаходяться поруч з працюючими АЕС теплова енергія для житлових будівель, комунальних закладів, підприємств постачається централізовано. І якщо споруда знаходиться в такому місці, то найбільш вірогідно, що це є найбільш економічно доцільним джерелом тепла. Так теплова енергія у містах, де АЕС постачають тепло є найнижчою по країні.

Більшість споруд у містах України отримують теплову енергію централізовано, яка отримана шляхом спалювання вуглеводнів. Основним постачальним такої теплової енергії є теплові електростанції.

Такі станції виробляють електроенергію шляхом спалювання вуглеводнів і перетворенням теплової енергії у електричну за допомогою роботи парових турбін, а тепло є проміжним продуктом для отримання електроенергії. Так в ході спалювання палива утворюється теплова енергія у вигляді гарячої пари, яка надалі повинна перейти у механічну енергію за рахунок турбогенератора і далі у електричну. Основним паливом для таких станцій є природній газ та вугілля.

Також такий вид теплової енергії може постачатись від котельні, яка постачає тепло жилу масиву, підприємству.

В Україні найменше використовується теплова енергія отримана від геотермальних джерел, оскільки немає великої кількості геотермальних джерел.

Але є країни, які майже повністю забезпечують тепlopостачання за рахунок використання геотермальної енергетики. Так наприклад, для Ісландії

геотермальні джерела є основним джерелом отримання тепла і електроенергії для населення. Це спричинено природним розташуванням країни у місці значної концентрації геотермальних джерел.

У місті Дніпро немає атомних електростанцій, вартість централізованого теплопостачання є високою і при такому виді опалення існує залежність від постачальника. Так тепло буде постачатись тільки у період початку опалювального сезону, хоча температура в приміщенні вже не буде відповідати санітарним нормам і буде необхідно застосовувати опалювання системою кондиціонування, що є досить дорого.

Тому було вирішено розглянути проект інвестування коштів у встановлення опалювальної системи найбільш економічно вигідної станом на 2021 рік.

В проекті було розглянуто потенційне джерело генерації теплової енергії та вже існуюче джерело у вигляді твердопаливного котла. Альтернативним джерелом теплогенерації є газовий котел. За всіма альтернативами опалення буде здійснюватися шляхом циркуляції теплоносія у вигляді води по радіаторам опалення у приміщеннях офісу. Таким чином, витрати на заміну всієї опалювальної системи приміщення будуть зменшені. Так наприклад, було відкинуто затратний проект інвестування у встановлення системи електроопалення за допомогою електричних керамічних панелей та електричних систем підігріву підлоги, електрокотла.

Такий варіант інвестування передбачав проведення реконструкції електричних мереж будівлі, суттєве збільшення потужності електропостачання від постачальника електроенергії, встановлення трансформатора. Також при реконструкції електричних мереж у будівлі потрібно б було знайти і оплатити тимчасову площу під офіс, оскільки працювати неможливо на цей період.

Підприємство здійснювало опалення в попередні роки за рахунок опалення твердопаливним котлом, який працює на паливних пелетах. Але під час використання такого виду опалення було виділено низку негативних

аспектів, таких як:

- необхідність оплачувати роботу співробітника, який буде постійно здійснювати загрузку паливом котла;
- необхідність мати приміщення для зберігання паливних пелетів;
- витрати на доставку і розвантаження паливних пелетів;
- специфічний запах поряд з будівлею офісу в результаті викиду продуктів згорання котла у повітря;
- витрати на послуги з чистки котла від залишків продуктів згорання;
- втрати тепла через транзит тепла від твердопаливного котла по магістралі, яка проходить під ґрунтом від котельної до будівлі офісу.

В цей же час опалення за рахунок галонового котла буде здійснюватися за рахунок встановлення газового котла у цокольному поверсі будівлі під'єднавшись до вже існуючої мережі газопостачання. Так буде зменшено витрати пов'язані з втратами тепла через розташування мереж теплотраси за межами будівлі.

Основним етапом інвестиційного проекту є визначення необхідної теплової потужності котла опалювання. Це дасть змогу отримати критерій потужності опалення для інвестиційного проекту, оскільки повинна повністю забезпечуватись необхідна теплова потужність споруди навіть з запасом потужності для забезпечення постійної температури повітря всередині офісних приміщень.

Найбільш розповсюдженими критеріями визначення потужності опалювального котла є параметри споруди та її теплові втрати. Для підтримання комфортної температури повітря, опалювальне обладнання повинно компенсувати теплові втрати споруди.

Параметрами споруди є площа наружної будівлі, площа вікон та тип склопакету вікна, площа даху, площа полу, яка має контакт з підвалом або поверхнею ґрунту.

Також необхідним є визначення необхідної температури всередині приміщення та середньої температури в регіоні на період очікуваного

опалювального сезону. Так за санітарними нормами температура всередині приміщення повинна становити $+22^{\circ}\text{C}$. У Дніпропетровській області середньомісячна температура повітря в період жовтня-березня становить $-0,6^{\circ}\text{C}$.

Багато дослідників в області енергетики вважають, що в майбутньому буде збільшуватись частка виробництва тепла за рахунок електроенергії без використання спалювання викопних ресурсів, а за рахунок поновлюваних джерел енергії, атомної енергії.

Але для цього в країні повинно відбутись заміщення теплоелектростанцій за рахунок побудови нових вітряних, сонячних, атомних електростанцій та гідроелектростанцій.

Якщо ж розглядати споживачів енергії, то заміщення інших енергоносіїв електроенергією повинно супроводжуватись модернізацією електромереж, що є високозатратним і тривалим у часі процесом.

Тому станом на сьогодні підприємства як і домогосподарства ставлять перед собою завдання використовувати найбільш дешеве джерело якісного опалення приміщень.

3.2. Ефективність впровадження інвестиційного проєкту опалення будівлі офісу підприємства

Для оцінки ефективності впровадження інвестиційного проєкту по встановленню газового котла для опалення приміщення необхідним є визначення потужності котла. Оскільки визначивши потужність котла можна визначити ціну закупки, установки котла, вартості спожитого газу у період опалювального сезону.

Потужність опалювального обладнання визначається тепловими втратами споруди. Показник коефіцієнту корисності дії для газового котла сучасного зразка становить 92-97%, тому розрахункові сумарні втрати тепла будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» будуть збільшені на 5%. Теплові втрати

споруди обчислюються за формулою:

$$\Sigma Q = Q_{\text{т.о.}} + Q_{\text{інф.}} \quad (2.26)$$

Де: $Q_{\text{т.о.}}$ - теплові втрати теплоізоляційної оболонки будівлі, Вт/год.

$Q_{\text{інф.}}$ - теплові втрати за рахунок інфільтрації та вентиляції будівлі.

Для розрахунку втрат тепла будівлі внаслідок інфільтрації та вентиляції внутрішніх приміщень використовують наступну формулу:

$$Q_{\text{інф.}} = 0,28 * L_n * p * C * (t_{\text{внутр.}} - t_{\text{зовн.}}) * k * S_{\text{корисна}} \quad (2.27)$$

Де: L_n - витрата повітря, що видаляється, куб.м./год;

p - щільність повітря в приміщенні, кг./куб.м.;

C - питома теплоємність повітря, кДж/(кг*К);

k - коефіцієнт обліку зустрічного теплового потоку в конструкціях;

$S_{\text{корисна}}$ – корисна площа без урахування коридорів, санвузлів, гардеробів та інших приміщень які не будуть провітрюватись, кв.м.

Теплова ізоляційна оболонка будівлі є комплексною і складається з стін, вікон, крівлі та підлоги будівлі. Для розрахунку втрат теплоізоляційної оболонки використовують формулу:

$$Q_{\text{т.о.}} = Q_{\text{стін}} + Q_{\text{вікон}} + Q_{\text{стелі}} + Q_{\text{підлоги}}$$

Де: $Q_{\text{стін}}$ - втрати тепла через стіни споруди, Вт/год;

$Q_{\text{вікон}}$ - втрати тепла через вікна споруди, Вт/год;

$Q_{\text{стелі}}$ - втрати тепла через стелю будівлі, Вт/год;

$Q_{\text{підлоги}}$ - втрати тепла через поверхню підлоги будівлі, Вт/год.

В свою чергу, втрати тепла за кожним компонентом ізоляційної оболонки обчислюється за формулою:

$$Q_i = \sum_{y=1}^N \left(\frac{S * (t_{\text{внутр.}} - t_{\text{зовн.}})}{\delta_y / \lambda_y} \right)_y$$

Де: S – площа певного виду ізоляційної оболонки будівлі, м.кв.;

$t_{\text{внутр.}}$ - температура повітря в будівлі, °С;

$t_{\text{зовн.}}$ - найнижча температура повітря в період опалювального сезону у регіоні, °С;

λ_y - довідкове значення теплопровідності матеріалу будівельного або теплоізоляційного матеріалу, Вт/(м°C);

δ_y - товщина слою будівельного або теплоізоляційного матеріалу, м.

Так для стін будівлі втрати розраховані з урахуванням стін з керамічної цегли товщиною тридцять сантиметрів та зовнішнього утеплення фасаду пінополістиролом завтовшки три сантиметри наступним чином:

$$Q_{\text{стін}} = \frac{326 \text{ кв. м.} * (22^\circ\text{C} + 23^\circ\text{C})}{(0,3\text{м}/0,44 \text{ Вт}/(\text{м}^\circ\text{C})) + (0,03/0,03\text{Вт}/(\text{м}^\circ\text{C}))}$$

Сумарні втрати тепла стін будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» становлять 14,25 кВт/год.

Для вікон та дверей із подвійним склопакетом заповнений аргон будівлі офісу компанії втрати тепла розраховані нижче:

$$Q_{\text{вікон}} = 78 \text{ кв. м.} * (22^\circ\text{C} + 23^\circ\text{C}) * 0,66 \text{ Вт}/(\text{м}^\circ\text{C})$$

Отже, сумарні втрати тепла через поверхні металопластикових вікон та дверей будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» становлять 7,16 кВт/год. Таким чином, втрати тепла через них у два рази менше, ніж втрати тепла через стіни, хоча площа стін будівлі більша у чотири рази.

Раціональним для енергоефективності будівлі є зменшити кількість вікон, але велика площа вікон дає змогу забезпечувати офіс компанії природним освітленням в денну пору доби, що дає змогу зменшувати витрати на забезпечення внутрішнього освітлення будівлі штучним освітленням.

Дах будівлі офісу виповнений мансардою з повітряним прошарком і відокремлений від простору кімнати стелею з гіпсокартону товщиною один сантиметр із утеплення мінеральною ватою завтовшки двадцять сантиметрів.

Втрати тепла будівлі офісу через стелю розраховано наступним чином:

$$Q_{\text{стелі}} = \frac{164 \text{ кв. м.} * (22^\circ\text{C} + 23^\circ\text{C})}{(0,01\text{м}/0,032\text{Вт}/(\text{м}^\circ\text{C})) + (0,1/0,035\text{Вт}/(\text{м}^\circ\text{C}))}$$

Отже, сумарні втрати тепла через поверхню стелі будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» становлять 4,4 кВт/год. Таким чином, втрати тепла через стелю

будівлі офісу менше, ніж втрати через стіни у 3,2 рази, хоча площа поверхні даху менше всього лише у два рази.

У розрізі теплозберігання втрати тепла через дах будівлі є найбільш частими причинами витрат на опалення, оскільки тепле повітря підіймається вгору, а при будівництві часто нехтують утепленням стелі та внутрішньої сторони кровельної поверхні.

Підлога будівлі офісу представлена залізобетонною плитою перекриття, яка відділяє перший поверх від неопалювального підвалу, який використовується для господарчих потреб підприємства. Підлога має прошарок утеплення з пінополістиролу завтовшки три сантиметри. Втрати тепла через підлогу розраховано нижче:

$$Q_{\text{стелі}} = \frac{117 \text{ кв. м.} * (22 \text{ }^{\circ}\text{C} + 23 \text{ }^{\circ}\text{C})}{(0,35\text{м}/1,8\text{Вт}/(\text{м}^{\circ}\text{C})) + (0,03/0,03\text{Вт}/(\text{м}^{\circ}\text{C}))}$$

Сумарні втрати тепла через площу підлоги будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» становлять 4,28 кВт/год.

Сумарні втрати тепла через ізоляційну оболонку будівлі офісу розраховано наступним чином:

$$Q_{\text{т.о.}} = 14,25\text{кВт}/\text{год} + 7,16\text{кВт}/\text{год} + 4,4\text{кВт}/\text{год} + 4,28\text{кВт}/\text{год}$$

Отже, втрати тепла через ізоляційну оболонку будівлі офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» становить 30,09 кВт/год.

Для розрахунку сумарних втрат тепла споруди також було розраховано втрати тепла через інфільтрацію та вентиляцію площі, яка використовується для безпосереднього робочого процесу із тривалим знаходженням людей:

$$Q_{\text{інф.}} = 0,28 * 3 \frac{\text{куб. м.}}{\text{год}} * 1,1 * 1 * (22 \text{ }^{\circ}\text{C} + 23 \text{ }^{\circ}\text{C}) * 1 * 184 \text{ кв. м.}$$

Отже, втрати будівлі офісу компанії внаслідок інфільтрації та вентиляції становлять 8,4 кВт/год.

Загальні втрати тепла будівлею офісу ТОВ «ІТЦ Варіус» за умови найхолоднішої температури повітря ззовні у -23°C становлять 38,5 кВт/год.

Таким чином, було отримано максимальну потужність, яку повинен

мати котел опалення.

На ринку побутових газових котлів є розповсюдженими моделі із потужністю 23,5 кВт/год. Для забезпечення потреб опалення за проектом пропонується закупівля двох двоконтурних настінних газових котлів заявленої потужності.

Сумарна потужність котлів буде становити 47 кВт/год. Таким чином буде запас потужності, за допомогою якого можна здійснювати підігрів води у санвузлах та в кімнаті прийому їжі для персоналу. Також наявність системи опалення з двох котлів виключає загрозу повної відсутності опалення при поламці одного з котлів.

Для збільшення швидкості циркуляції теплоносія по системі опалення на зворотному контурі опалення проектом передбачено встановлення електричного циркуляційного насосу для гарячої води. Оскільки система опалення буде розділена на дві частини, кожна з яких буде опалюватись окремим котлом, то передбачено закупівля і встановлення двох циркуляційних насосів.

Для закупівлі проектом передбачено дві штуки газових котлів італійської марки Immergas моделі Eolo Mythos 24 2E за ціною 19 тисяч 800 гривень з доставкою до адресі офісу компанії. Таким чином закупівля і доставка котлів вартує 39 тисяч 600 гривень.

Вартість закупівлі і доставки двох циркуляційних насосів марки Wilo модель Star-RS 25/6 180 за проектом передбачає витрати в розмірі 5 тисяч 200 гривень.

Наступним етапом проекту є безпосереднє встановлення закупленого обладнання для опалення. Послуги сертифікованого майстра з установки двох навісних котлів та двох циркуляційних насосів і під'єднання теплових магістралей до них та налаштування коректної роботи системи опалення за проектом оцінюються в розмірі 8 тисяч гривень.

Загальний кошторис проекту становить 52 тисячі 800 гривень.

Далі буде розглядатись орієнтована вартість опалення протягом

опалювального сезону 2021-2022 року при реалізації запропонованого інвестиційного проекту.

За інформацією підприємства в період опалювального сезону середньомісячна потреба в тепловій енергії становить 12540 кВт/год.

Для проходження опалювального сезону розраховано потреби підприємства у тепловій енергії:

$$\sum Q = 12540 \frac{\text{кВт}}{\text{год}} * 6 \text{ місяців}$$

Отже, протягом опалювального сезону підприємству необхідно 74100 кВт/год теплової енергії.

Для розрахунку об'єму витрат природного газу проведено переведення необхідного обсягу теплової енергії з одиниці кВт/год у кубічні метри:

$$V_{\text{газ}} = \frac{74100 \text{ кВт/год}}{9,3 \frac{\text{кВт}}{\text{куб. м.} * \text{год}}}$$

Розрахунки виконано за умови, що спалювання 1 куб.м природного газу виділяє 9,3 кВт/год енергії.

Отже, для проходження опалювального сезону підприємству ТОВ «ІТЦ Варіус» необхідно 7968 куб.м. природного газу.

Підприємство є споживачем ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» і користується фіксованим річним тарифом за яким вартість 1 куб.м. газу протягом періоду 01.05.2021-30.04.2022 становить 7,96 грн. [13].

Орієнтована вартість спожитого газу для опалення приміщень офісу для підприємства в результаті запропонованого інвестиційного проекту обчислено нижче:

$$W_{\text{газ}} = 7.96 \frac{\text{грн.}}{\text{куб. м.}} * 7968 \text{ куб. м.}$$

В грошовому вимірі оплата за природний газ в очікуваному опалювальному сезоні при реалізації проекту становить 63 тисячі 425 гривень.

Вже існуюча система опалення на підприємстві, яка здійснюється за

рахунок роботи твердопаливного котла на дров'яних пелетах була взята для порівняння витрат під час опалювального сезону.

Для опалення підприємство обирало дров'яні пелети класу А2. Спалювання одного кілограму таких пелетів дає 17МДж теплової енергії, що тотожно 4,7 кВт.

За необхідним обсягом теплової енергії для опалення будівлі офісу було розраховано обсяг необхідних пелетів:

$$V_{\text{пелетів}} = \frac{74100 \text{ кВт/год}}{4,7 \frac{\text{кВт/год}}{\text{кг}}} = 15765 \text{ кг}$$

Отже, обсяг дров'яних пелів необхідний для опалення будівлі на весь опалювальний сезон становить 15765 кілограмів. Продаж даних пелетів здійснюється фасованими мішками по 15 кілограмів, а необхідний обсяг кратний фасовці, тому немає потреби закуповувати більше. Але твердопаливний котел має менший за газовий котел ККД, який становить 82%. Тому необхідний обсяг треба збільшити з урахуванням ККД. Розрахунок необхідного обсягу паливних пелетів з урахуванням ККД котла наведено нижче:

$$V_{\text{пелетів ККД}} = \frac{15765}{0,82} = 19225 \text{ кг}$$

З урахуванням ККД твердопаливного котла потрібний обсяг пелетів зріс більше, ніж на 3,5 тони. З урахуванням фасовки пелетів необхідний обсяг становить 19230 кг.

Ціна однієї тони дров'яних пелетів класу А2 становить 6000 гривень. Нижче подано розрахунок вартісного виміру необхідного обсягу палива для твердопаливного котла:

$$W_{\text{пелетів}} = 6000 \frac{\text{грн.}}{\text{т}} * 19,23 \text{ тони} = 115380 \text{ грн.}$$

Загальна вартість необхідного обсягу пелетів становить 115 тисяч 380 гривень, що більше вартості необхідного газу при впровадженні запропонованого інвестиційного проєкту на 51955 гривень (табл. 3.1)

Економічне обґрунтування інвестиційного проекту

Показники	Твердопаливний котел на дров'яних пелетах	Газовий котел
Капітальні вкладення, грн.	-	52 800
Загальна сума витрат на опалення протягом опалювального періоду, грн.	115 380	63 425
Економія витрат, грн.	-	51 955
Період окупності інвестиційного проекту, років		1,02

Різниця в витратах на оплату палива майже повністю покриває витрати на реалізацію запропонованого інвестиційного проекту. Також можливе збільшення витрат на опалення пелетами, оскільки можливе відсирівання брикетів при тривалому зберіганні і як наслідок постане необхідність закупівлі додаткового обсягу палива.

Також при реалізації інвестиційного проекту будуть зменшені трудові витрати, оскільки при газовому опаленні не буде необхідності здійснювати завантаження палива у камеру згорання котла і очищувати камеру згорання від залишків продуктів згорання палива.

Отже, впровадження проекту в перший же опалювальний сезон майже повністю окупить себе і далі буде давати економію витрат, що призведе до збільшення прибутку підприємства за умови актуальних цін на паливну сировину обох розглянутих видів опалення.

Висновки до розділу III

Сучасне підприємство з метою збільшення прибутку від здійснення своєї господарської діяльності повинно не тільки збільшувати обсяг виручки, а й здійснювати заходи для зменшення витрат, які виникають в процесі його

діяльності. Тому для збільшення величини прибутку підприємство повинно визначати витрати, за якими є можливість зменшення величини втрат і розробити комплекс заходів для їх зменшення.

Згідно проведених досліджень було встановлено, що основним джерелом суттєвих витрат на підприємстві є витрати, які пов'язані з опаленням будівлі офісу компанії. А тому, для зменшення витрат на опалення офісних приміщень було запропоновано інвестиційний проєкт, який передбачає заміну джерела теплопостачання з твердопаливного котла опалення на два газових котла.

Витрати інвестиційного проєкту мінімальні, оскільки не передбачають заміни існуючої системи радіаторного опалення.

Запропонований інвестиційний проєкт враховує теплопередачу будівлі офісу спираючись на конструктивні особливості будівлі та діючі санітарні норми.

Реалізація проєкту дасть змогу під час першого опалювального сезону майже повністю окупити витрати, пов'язані з його реалізацією (52 800 грн.), зменшити викиди вуглекислого газу від автономного опалення, отримати вигоду вже у другому опалювальному сезоні за рахунок зменшення витрат на опалення (51 955 грн.), звільнити площу на території підприємства за відсутності необхідності зберігати запас паливної сировини для опалення.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі проведених досліджень в дипломній роботі ми можемо зробити наступні висновки:

1. Моніторинг фінансових результатів та їх подальший аналіз є важливим підґрунтям для прийняття управлінських рішень, які забезпечують ефективне функціонування підприємства.

2. Зараз розроблено достатньо якісних методик здійснення аналізу фінансових результатів підприємства (порівняльний, горизонтальний, вертикальний, трендовий, відносних показників та факторний методи досліджень), які враховують особливості підприємств та цілі проведення аналізу. Проте, найбільше інформації для прийняття управлінських рішень дає метод відносних показників (відображає силу впливу окремих факторів на різні групи коефіцієнтів) та метод економіко-математичного моделювання (дає змогу виміряти силу впливу окремих факторів на прибуток підприємства та здійснити прогноз значень прибутку у майбутніх періодах).

3. Аналіз фінансового стану підприємства показав, що підприємство в період 2015-2018 років демонструвало позитивний ріст більшості показників фінансового стану і стійкості підприємства, що було пов'язано зі збільшенням обсягів продажу продукції і високими темпами росту чистого прибутку. Але з 2018 року по 2020 рік показники фінансового стану знизились через сповільнення темпів росту виручки підприємства. Однак, підприємство протягом всього досліджуваного періоду знаходилося у стані абсолютної фінансової стійкості, хоча постійно мало проблеми з ліквідністю через наявність значних обсягів поточних зобов'язань серед джерел фінансування і малий обсяг грошових коштів, який пов'язаний з наявністю дебіторської заборгованості. Також фактором зниження показників фінансової стійкості підприємства є зростання статті незавершених капітальних інвестицій. Підприємство протягом 2018-2020 років вело будівництво споруди нового офісу. Із введенням будівлі в експлуатацію

збільшаться основні засоби підприємства і показники фінансового стану будуть зростати.

4. Підприємство немає ризику банкрутства і внаслідок цього має високу інвестиційну привабливість.

5. В процесі дослідження впливу основних факторів на прибутковість підприємства було побудовано регресійну модуль, результативним показником (Y) якої виступав чистий фінансовий результат (збиток) у 2015-2020 роках., а факторами впливу - обсяг дебіторської заборгованості (X1) та обсяг поточних зобов'язань (X2). За результатами опрацювання вище зазначеної моделі було встановлено, що при зростанні дебіторської заборгованості на тисячу гривень чистий прибуток на підприємстві збільшиться на 993 гривні, а при збільшенні поточних зобов'язань на тисячу гривень чистий прибуток зменшиться на 1393 гривні.

6. Загалом при проведенні аналізу фінансового стану підприємства було виявлено, що у 2015-2020 роках фінансовий стан ТОВ «ІТЦ ВАРІУС» знаходився на рівні абсолютної стійкості, що позитивно впливає на конкурентоспроможність підприємства на ринку металообробних верстатів в Україні.

7. Виходячи з проведеного аналізу, з метою збільшення прибутку від здійснення господарської діяльності, підприємству пропонується здійснювати заходи для зменшення витрат (втрат), які виникають в процесі його діяльності.

8. Згідно проведених досліджень було встановлено, що основним джерелом суттєвих витрат на підприємстві є витрати, які пов'язані з опаленням будівлі офісу компанії. А тому, для зменшення витрат на опалення офісних приміщень було запропоновано інвестиційний проект, який передбачає заміну джерела тепlopостачання з твердопаливного котла опалення на два газових котла.

9. Витрати інвестиційного проекту мінімальні, оскільки не передбачають заміни існуючої системи радіаторного опалення, а

запропонований інвестиційний проєкт враховує теплопередачу будівлі офісу спираючись на конструктивні особливості будівлі, які впливають на необхідний обсяг теплової енергії для опалення підприємства та діючі санітарні норми.

10. Реалізація проєкту дасть змогу підприємству під час першого опалювального сезону майже повністю окупити витрати, по'язані з його реалізацією в сумі 52,8 тис. грн., зменшити викиди вуглекислого газу від автономного опалення, отримати вигоду вже у другому опалювальному сезоні за рахунок зменшення витрат на опалення в сумі 51,96 тис. грн., звільнити площу на території підприємства за відсутності необхідності зберігати запас паливної сировини для опалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств // Фінанси України. – 2005. – №3. – С.117-128
- 2) Быкадоров А.В. Анализ финансового состояния. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 145 с
- 3) Господарський кодекс України, Відомості Верховної Ради України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
- 4) Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / Б.Є. Грабовецький. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с., с.216
- 5) Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності : [навч. посіб.] / Б.В. Гринів. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 392 с, с. 295
- 6) ДБН 2.04.05-91 «Опалення, вентиляція та кондиціонування»
- 7) Костирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: Монографія /Л.А. Костирко – Х.: Фактор, 2008. – 336с.
- 8) Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу / Г.І. Купалова. – К. : Знання, 2008. – 639 с 3, с. 248
- 9) Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП), виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063
- 10) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс] / Офіційний вебсайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

- 11) Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : [навч. посіб.] / О.О. Непочатенко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 328 с, с.222
- 12) Остап'юк Н. А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції / Н. А. Остап'юк // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 1(55). – С. 127–129.
- 13) Офіційний сайт «ІТЦ Варіус» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://varius.com.ua/>
- 14) Офіційний сайт ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gas.ua/uk/home>
- 15) Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник, 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с
- 16) Рогоза С. А. Вплив факторів на фінансову стійкість підприємства [Електронний ресурс] / С. А. Рогоза. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4_SND_2013/Economics/10_12724.doc.htm
- 17) Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учеб. пособие / Г. В. Савицкая. – 7-е изд., испр. – Мн. : Новое знание, 2002. – 704 с. – (Экономическое образование).с.619
- 18) Статистика підприємств : [навч. посіб.] / С.О. Матковський [та ін.] ; за ред. С.О . Матковського ; 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : Алерта, 2013. – 560 с, с. 438
- 19) Статут: Товариства з обмеженою відповідальністю «Інженерно-Технічний Центр Варіус» від 11.11.2015
- 20) Табеева Р. Р. Економічний зміст фінансової стійкості підприємства та значення її аналізу на сучасному етапі / Р. Р. Табеева // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 252. – С. 89–92 , с.91
- 21) Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / Ю.М.Тютюнник. – К. : Знання, 2012. – 815 с., с.351

ДОДАТКИ

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2015 рік

Додаток 1

до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	2016 01 01
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	39916742
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	1210137800
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	за КВЕД	120
Середня кількість працівників, осіб 12		46.74
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон узвіз КАЛІНІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037		7908430

1.Баланс на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	-	705,7
первісна вартість	1011	-	735,1
знос	1012	(-)	(29,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	705,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	4 690,8
у тому числі готова продукція	1103	-	4 659,4
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	4 709,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	1 034,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	253,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	99,2
Усього за розділом II	1195	-	10 787,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	-	11 492,7

рис. А.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	6 039,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	-	6 139,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	2 753,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	1 325,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	1 325,7
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	1 274,5
Усього за розділом III	1695	-	5 353,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	-	11 492,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2015

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13 808,5	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	3,0	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	13 811,5	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 072,3)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(374,0)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(6 446,3)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	7 365,2	-
Податок на прибуток	2300	(1 325,7)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	6 039,5	-

Керівник

ЕЦП Жовтобрюх
О.М.

(підпис)

Жовтобрюх Оксана Мельсиківна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

ЕЦП Ільєнко Ж.В.

(підпис)

Літвінова Жанна Валеріївна

(ініціали, прізвище)

рис. А.1.2

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2016 рік

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
		2017	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	39916742		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800		
Організаційно-правова форма господарювання 120	за КОПФГ	120		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	за КВЕД	46.74		
Середня кількість працівників, осіб 18				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон узвіз КАЛІНІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037		7908430		

1. Баланс на 31 грудня 2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
				1	2	3
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-			
Основні засоби	1010	705,7	1 172,3			
первісна вартість	1011	735,1	1 402,0			
знос	1012	(29,4)	(229,7)			
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-			
Інші необоротні активи	1090	-	-			
Усього за розділом I	1095	705,7	1 172,3			
II. Оборотні активи						
Запаси	1100	4 690,8	7 175,2			
у тому числі готова продукція	1103	-	-			
Поточні біологічні активи	1110	-	-			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 709,0	11 897,2			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-			
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 034,9	663,0			
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-			
Гроші та їх еквіваленти	1165	253,1	1 266,4			
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-			
Інші оборотні активи	1190	99,2	142,7			
Усього за розділом II	1195	10 787,0	21 144,5			
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-			
Баланс	1300	11 492,7	22 316,8			

рис. Б.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 039,5	14 202,2
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	6 139,5	14 302,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 753,0	3 742,9
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 600,2	4 271,7
Усього за розділом III	1695	5 353,2	8 014,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700			
Баланс	1900	11 492,7	22 316,8

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2016

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	79 020,7	13 808,5
Інші операційні доходи	2120	192,2	-
Інші доходи	2240	43,0	3,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	79 255,9	13 811,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(57 895,6)	(6 072,3)
Інші операційні витрати	2180	(11 025,7)	(374,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(68 921,3)	(6 446,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	10 334,6	7 365,2
Податок на прибуток	2300	(2 017,7)	(1 325,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	8 316,9	6 039,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕЦП Жовтобрюх

О.М.

Жовтобрюх Оксана Мельсиківна

(ініціали, прізвище)

ЕЦП Ільєнко Ж.В.

Ільєнко Жанна Валеріївна

(ініціали, прізвище)

рис. Б.1.2

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2017 рік

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2018	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	39916742		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	за КВЕД	46.74		
Середня кількість працівників, осіб	18			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон узвіз КАЛІНІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037		7908430		

1.Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
				1	2	3
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-			
Основні засоби	1010	1 172,3	1 514,6			
первісна вартість	1011	1 402,0	2 071,7			
знос	1012	(229,7)	(557,1)			
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-			
Інші необоротні активи	1090	-	-			
Усього за розділом I	1095	1 172,3	1 514,6			
II. Оборотні активи						
Запаси	1100	7 175,2	15 198,8			
у тому числі готова продукція	1103	7 175,2	15 198,8			
Поточні біологічні активи	1110	-	-			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11 897,2	13 689,8			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-			
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	663,0	660,4			
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-			
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 266,4	1 418,6			
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-			
Інші оборотні активи	1190	142,7	290,5			
Усього за розділом II	1195	21 144,5	31 258,1			
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-			
Баланс	1300	22 316,8	32 772,7			

рис. В.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 202,2	22 206,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	14 302,2	22 306,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 742,9	8 316,8
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 271,7	2 149,1
Усього за розділом III	1695	8 014,6	10 465,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	22 316,8	32 772,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2017

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	86 878,8	79 020,7
Інші операційні доходи	2120	25,9	192,2
Інші доходи	2240	41,5	43,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	86 946,2	79 255,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(58 137,6)	(57 895,6)
Інші операційні витрати	2180	(18 110,4)	(11 025,7)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(76 248,0)	(68 921,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	10 698,2	10 334,6
Податок на прибуток	2300	(2 695,3)	(2 017,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	8 002,9	8 316,9

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕЦП Жовтюрюх
О.М.

Жовтюрюх Оксана Мельсиківна

ЕЦП Ільєнко Ж.В.

(ініціали, прізвище)

Ільєнко Жанна Валеріївна

(ініціали, прізвище)

рис. В.1.2

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2018 рік

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2019	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	39916742		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	за КВЕД	46.74		
Середня кількість працівників, осіб	18			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	узвіз КАЛІНІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037	7908430		

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	2 695,7
Основні засоби	1010	1 514,6	1 827,5
первісна вартість	1011	2 071,7	2 832,1
знос	1012	(557,1)	(1 004,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 514,6	4 523,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15 198,8	17 599,0
у тому числі готова продукція	1103	15 113,4	16 696,7
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13 689,8	26 784,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	12,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	660,4	2 867,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 418,6	2 238,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	290,5	296,4
Усього за розділом II	1195	31 258,1	49 798,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	32 772,7	54 321,7

рис. Д.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	22 206,8	40 961,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	22 306,8	41 061,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	8 316,8	9 150,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	2 196,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	971,8
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 149,1	1 913,3
Усього за розділом III	1695	10 465,9	13 259,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	32 772,7	54 321,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	128 211,8	86 878,8
Інші операційні доходи	2120	312,3	25,9
Інші доходи	2240	100,9	41,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	128 625,0	86 946,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(83 802,7)	(58 137,6)
Інші операційні витрати	2180	(21 735,5)	(18 110,4)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(105 538,2)	(76 248,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	23 086,8	10 698,2
Податок на прибуток	2300	(4 331,8)	(2 695,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	18 755,0	8 002,9

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Керівник _____ (підпис)

Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Жовтобрюх
Оксана
Мельсиківна
Жовтобрюх Оксана Мельсиківна
(ініціали, прізвище)
Жовтобрюх Оксана Мельсиківна
(ініціали, прізвище)

рис. Д.1.2

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2019 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
		2020	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	39916742		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800		
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	за КВЕД	46.74		
Середня кількість працівників, осіб	25			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	узвіз КАЛІШІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037	0567908430		

1. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду	Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
				1	2	3
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи	1000	-	-			
первісна вартість	1001	-	-			
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 695,7	14 283,5			
Основні засоби :	1010	1 827,5	1 860,7			
первісна вартість	1011	2 832,1	3 042,9			
знос	1012	(1 004,6)	(1 182,2)			
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-			
Інші необоротні активи	1090	-	-			
Усього за розділом I	1095	4 523,2	16 144,2			
II. Оборотні активи						
Запаси :	1100	17 599,0	22 233,8			
у тому числі готова продукція	1103	16 696,7	-			
Поточні біологічні активи	1110	-	-			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	26 784,0	23 118,5			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12,6	-			
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 867,7	5 237,2			
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-			
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 238,8	602,8			
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-			
Інші оборотні активи	1190	296,4	314,5			
Усього за розділом II	1195	49 798,5	51 506,8			
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття						
Баланс	1300	54 321,7	67 651,0			

рис. Є.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	40 961,9	42 268,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	41 061,9	42 368,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	9 150,0	19 624,1
розрахунками з бюджетом	1620	2 196,5	423,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	971,8	423,2
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 913,3	4 679,7
Усього за розділом III	1695	13 259,8	24 727,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	54 321,7	67 651,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	93 324,4	128 211,8
Інші операційні доходи	2120	488,4	312,2
Інші доходи	2240	202,7	100,9
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	94 015,5	128 624,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(63 269,2)	(83 802,7)
Інші операційні витрати	2180	(26 757,4)	(21 735,5)
Інші витрати	2270	(237,8)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(90 264,4)	(105 538,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	3 751,1	23 086,7
Податок на прибуток	2300	(2 444,4)	(4 331,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1 306,7	18 754,9

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

EP Жовтобрюк

Оксана

Мельсиківна

Жовтобрюк Оксана Мельсиківна

(ініціали, прізвище)

Ільєнко Жанна Валеріївна

(ініціали, прізвище)

Дані фінансової звітності ТОВ «ІТЦ Варіус» за 2020 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу 1)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2021	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ВАРІУС"	за ЄДРПОУ	39916742		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800		
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	120		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдя до нього	за КВЕД	46.74		
Середня кількість працівників, осіб 26				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон узвіз КАЛІНІНА, буд. 10, оф. 6, м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49037		7908430		

1.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	14 283,5	20 195,9
Основні засоби :	1010	1 860,7	1 416,6
первісна вартість	1011	3 042,9	3 172,5
знос	1012	(1 182,2)	(1 755,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 144,2	21 612,5
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	22 233,8	14 091,8
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 118,5	19 249,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 237,2	5 995,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	602,8	911,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	314,5	347,4
Усього за розділом II	1195	51 506,8	40 595,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	67 651,0	62 208,4

рис. Е.1.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	42 268,6	39 302,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	42 368,6	39 402,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	555,4	308,6
товари, роботи, послуги	1615	19 624,1	19 388,9
розрахунками з бюджетом	1620	423,2	247,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	423,2	247,1
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 679,7	2 861,4
Усього за розділом III	1695	25 282,4	22 806,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	67 651,0	62 208,4

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2020 _____ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	71 865,0	93 324,4
Інші операційні доходи	2120	255,2	488,4
Інші доходи	2240	58,9	202,7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	72 179,1	94 015,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(44 178,8)	(63 269,2)
Інші операційні витрати	2180	(25 532,4)	(26 757,4)
Інші витрати	2270	(-)	(237,8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(69 711,2)	(90 264,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	2 467,9	3 751,1
Податок на прибуток	2300	(1 443,6)	(2 444,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 024,3	1 306,7

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Жовтюрюх

Оксана

Мельсиківна

Жовтюрюх Оксана Мельсиківна

(ініціали, прізвище)

Ільєнко Жанна Валеріївна

(ініціали, прізвище)

рис. Е.1.2